

Π Α Ν Δ Ω Ρ Α .

Alfred de Musset

Όνος και ρυάκιον (L'Âne et le Ruisseau)

Κωμωδία εις μίαν πράξιν

Μετάφραση: Σ.

Πανδώρα, Αθήνα

1. τμ. 13, τχ. 295 (1 Ιουλίου 1862), σ. 156-162
2. τμ. 13, τχ. 296 (15 Ιουλίου 1862), σ. 173-181
3. τμ. 13, τχ. 297 (1 Αυγούστου 1862), σ. 206-212

1. ΟΝΟΣ ΚΑΙ ΡΥΑΚΙΟΝ

Κωμωδία εἰς μίαν πράξιν.

Πρόσωπα.

ΜΑΡΚΗΣΙΟΣ ΠΡΕΥΑΝ. ΒΑΡΩΝΟΣ ΟΥΑΛΒΡΥΝ.
ΚΟΜΗΣΣΑ. ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ, ἑξαδέλφη αὐτῆς.

Ἡ σκηνὴ ἐν Παρισίοις. — Αἴθουσα.

—οοο—

ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ.

Ἡ ΚΟΜΗΣΣΑ, ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

—
ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.Δὲν θὰ μάθω λοιπὸν διατί λυπαῖσαι;
Ἡ ΚΟΜΗΣΣΑ.Σὲ λέγω ὅτι δὲν εἶναι τίποτε. Αὐτὸ τὸ πλῆθος,
αὐτὸς ὁ κρότος, εἰξέυρω κ' ἐγώ; μικρὰ ἡμικρανία.
Ἐνόμισα ὅτι θὰ δικασκιδάσω καὶ ἐπληξῶ.

(κάθηται).

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Εἰξεύρεις, ὠραία μου ἑξαδέλφη, ὅτι δὲν σὲ γνωρίζω
πλέον! σὲ, ἥτις ποτὲ οὔτε πρὸς στιγμὴν ἐβαρύνεσα,
σὲ τὴν εἰκόνα τῆς ἀγαθότητος, τώρα σὲ εὐρίσκω . . .

Ἡ ΚΟΜΗΣΣΑ.

Εἰξεύρεις, ἀγαπητὴ μου Μαργαρίτα, ὅτι προσιμιά-
ζεις ὅλως διόλου καθὼς εἰς τραγωδίαν! Σὲ, ἥτις ἦσο
πρότερον . . . σὲ εὐρίσκω τώρα . . . Τί λοιπὸν;

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Λοιπὸν σὲ εὐρίσκω, καθὼς λέγουν . . . σκυθρωπὴν
. . . τηχομένην . . .

Ἡ ΚΟΜΗΣΣΑ.

Ἄ! τηχομένην! ἀπὸ τώρα ἤρχισες νὰ ὀμιλῆς κα-
θὼς ὁ ἀγαπητὸς σου Κύριος Πρευάν;

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Ὁ ἀγαπητὸς μου! σὺ τὸ λέγεις. Μὲ περιγελάς;
ἀλλ' ἀναστενάζεις καὶ ἀνησυχεῖς. Δὲν τὸ καταλαμ-
βάνω διότι εἶσαι ὠραιότατη! νέα, γήρα καὶ πλουσία
καὶ ὑπανδρεύεσαι τὸν βαρῶνον.

Ἡ ΚΟΜΗΣΣΑ.

Ἄ! Μαργαρίτα, τί λέγεις;

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Βλέπεις λοιπὸν ὅτι ἀναστενάζεις. Ὁμολογητέον
ὅτι ὁ Κ. Ουαλβρὺν εὐρίσκεται ἐνίοτε εἰς μεγάλην ἀ-
θυμίαν· εἶναι παράδοξος ἄνθρωπος. Μήπως ἔχεις πα-
ράπονα κατ' αὐτοῦ;

Ἡ ΚΟΜΗΣΣΑ.

Αὐτὸ μόνον μ' ἔλλειπε ν' ἀπαντήσω εἰς τὰς ἐρω-
τήσεις σου. Εἶσαι τῷ ὄντι πολὺ σοβαρὰ διὰ νὰ σὲ
ἐμπιστευθῶ!

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Σοβαρὰ, ὄχι· ἀλλὰ τοῦλάχιστον διακριτικὴ. Νο-
μίσεις ὅτι ἐπειδὴ δὲν εἶμαι . . . πολὺ γραῖα . . . δὲν
πρέπει νὰ μὲ ἐμπιστεύονται τίποτε. Ἐγώ, ἂν εἶχα
τὴν παραμικροτέραν λύπην . . . Ἀλλὰ δὲν ἔχω . . .

Ἡ ΚΟΜΗΣΣΑ.

Χάριτι θεῖα!

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Ὅτι σὲ τὴν διηγούμενην εὐθύς, ὡς εἰς φίλην . . . ἢ
μᾶλλον . . . ὡς εἰς ἀδελφὴν ἀντικαταστήσασαν τὴν
μητέρα μου, διότι αὐτὸ ἐπραξες· εἶσαι ἡ μόνη μου
ὀδηγὸς εἰς τὸν κόσμον τοῦτον, τὸ μόνον μου στή-
ριγμα, ἡ προστάτις μου, σὺ περιέθαλψες τὴν ὀρφανήν·
ὁ κηδεμών μου σὲ ἀφίνει νὰ κάμνης ὅ,τι θέλεις
(καὶ ἔχει δίκαιον ὁ καυμένος!) Ἀλλὰ οὔτε ἀχάρι-
στος εἶμαι, οὔτε ἀνόητος, οὔτε φλύαρος καὶ ἂν ἔχης
λύπην, εἶναι ἄδικον νὰ μὴ μὲ τὴν εἴπης.

Ἡ ΚΟΜΗΣΣΑ.

Ἀνόητος καὶ ἀχάριστος βεβαίως δὲν εἶσαι· φλύα-
ρος ὅμως . . .

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

ὦ! ἀγαπητὴ μου ἑξαδέλφη!

Ἡ ΚΟΜΗΣΣΑ.

ὦ! ἀγαπητὴ μου ἑξαδέλφη! Ἐνίοτε . . . κατὰ τύ-
χην . . . παραδείγματος χάριν, αὐτὴν τὴν στιγμὴν
εἴσθε, κυρία, ὀλίγον πολὺ περίεργος, καὶ μὴ σὰς
κακοφανῆ. Καὶ διατί; τὸ μαντεύω. Ὁ Κύριος Πρευάν
θὰ σὰς νυμφευθῆ . . . μὴ κοκκινίζετε, τὸ πρᾶγμα εἶ-
ναι συμφωνημένον, ἔχουσα δὲ τὸ μικρὸν αὐτὸ πρόσω-
πον καὶ τὴν μικρὰν περιουσίαν σὰς εὐκόλως ἐκά-
μνυτε καὶ ἄνευ τῆς προστασίας μου· ἀλλ' ὁ γάμος μου
θὰ προηγηθῆ τοῦ ἰδιοῦ σὰς, αὐτὰ τοῦλάχιστον εἶ-
χαμεν συμφωνήσει . . . δὲν εἰξεύρω καὶ ἐγὼ πῶς . . .
διότι εἶμαι ἐλευθέρη . . . δύναμαι νὰ διαθέσω περὶ
τοῦ ἑαυτοῦ μου . . . ὅπως θέλω . . . τίποτε δὲν ἀ-
πεφασίσθη . . . ὅλα εἴμπορουν νὰ χαλάσουν ἀπὸ ἡ-
μέρας εἰς ἡμέραν . . . καὶ ἐγὼ δὲν εἰξεύρω τίποτε . . .
τῷ ὄντι δὲν εἴμπορῶ νὰ εἶπω . . . καὶ διὰ τοῦτο ἔχω
τὰς ἐρωτήσεις σου.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Ὅχι, κυρία, ὄχι· δὲν βιάζομαι νὰ ὑπανδρευθῶ,
διόλου, διόλου, καὶ ὁ νέος αὐτὸς . . .

Ἡ ΚΟΜΗΣΣΑ.

Ἀλήθεια, διόλου! δὲν ἀγαπᾷς αὐτὸν τὸν νέον;
δὲν μὲ τὸν ἐπήνεσες χιλιάκις;

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Ὁμολογῶ ὅτι τὸν εὐρίσκω . . . ἀρκετὰ καλόν.

Ἡ ΚΟΜΗΣΣΑ.

Πῶς! δὲν μὲ εἶπες ὅτι τὸν εὐρίσκεις θαυμάσιον;

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Μάλιστα! θαυμάσιον! ναὶ μὲν ἔχει καλοὺς τρό-
πους, ἐνίοτε ὅμως εἶναι τόσο ἀυθάδης . . .

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Ὅτι κάνεις δὲν εἶχε τὸ πνεῦμά του ;

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Ναί, ἔχει, ἂν θέλης, πνεῦμα· ἀλλὰ δὲν εἶπα ὅτι κάνεις . . .

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Τὴν χάριν του, τὴν λεπτότητά του . . .

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Λεπτότητα, ἴσως· ἀλλὰ χάριν, φφφ ! οἱ ἄνδρες ἔχουν ποτὲ χάριν ;

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Τέλος ὅτι δὲν ἐξήτεις καλλίτερον . . .

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Ἴσως, δὲν λέγω ὅτι δὲν μὲ ἀρέσκει· ἀλλ' ὅτι τὸν ἀγαπῶ . . . εἶναι τόσον ἑλαφρὸς καὶ ἀπερίσκεπτος . . .

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Καὶ ἡ κυρία Μαργαρίτα μὴτε ἑλαφρὰ εἶναι μὴτε ἀπερίσκεπτος ! Καλὰ λοιπὸν, θὰ τὸν καταστήσης φρόνιμον, σοβαρὸν, φιλόσοφον, καὶ ἐκεῖνος θὰ σὲ κάμῃ Μαρκεσίαν . . . Τί ὠραία μαρκεσία, ἀπὸ τώρα σὲ βλέπω ! Πρῶτον μὲν θὰ πολυλογῆτε ὅλην τὴν ἡμέραν, θὰ φιλονεικῆτε κατὰ τὸ σῆνηδες . . .

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Βέβαια, ἀφ' οὗ λέγεις ὅτι θὰ ὑπανδρευθῶμεν.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Διὰ τοῦτο εὐρίσκεσθε εἰς πόλεμον ;

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Λέγουν ὅτι τὰ καλὰ ἀνδρόγυνα μαλλόνουν ἐνίοτε· ἐπειδὴ θὰ τὸν ὑπανδρευθῶ, δοκιμάζω.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Ὡ ! τί ὠραῖος συλλογισμός ! Εἰς τὸ σχολεῖόν σου ἔμαθες; αὐτά; Ἐκεῖνη ἡ ὁποία ἀγαπᾷ τὸν ἄνδρα της . . .

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Ἀφ' οὗ σὲ λέγω ὅτι δὲν τὸν ἀγαπῶ.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Καὶ τὸν ὑπανδρεύεσαι ;

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Βέβαια, ἐπειδὴ τὸ θέλουν, οἱ γονεῖς μου τὸ εἶχαν ἀποφασίσει, ὁ κηδεμών μου μὲ τὸ συμβουλεύει, σὺ ἢ ἴδία τὸ ἐπιθυμεῖς . . .

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Καὶ σὺ ὑποκύπτεις ;

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Ἰπακούω . . . ὑπανδρεύομαι μὲ τὸν νοῦν μου.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Ὡ ! τῆς φρονήσεως καὶ τῆς ὑπακοῆς ! θὰ γελάσω, μ' ὅλην μου τὴν σκάσιν . . . Καλὸν, ἀγαπητὴ μου δὲν τὸν ἀγαπᾷς, δὲν θὰ τὸν ἀγαπήσῃς, ἂν θέλης ποτέ· δὲν σὲ δυσαρεστεῖ ὁμως, καὶ θὰ σὲ ἀρέσῃ. (σκυθρωπῶς)

Ἡσύχασε, θὰ εὐτυχῆσῃς !

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Δὲν τὸ εἰξεύρω.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Ἐγὼ ὁμως τὸ εἰξεύρω, καὶ ἐπειδὴ εἶναι ἑλαφρὸς δὲν θὰ σ' εἶδρα εἰς αὐτὸν ἐὰν ἐγνώριζα ἄλλον ἀξιώτερον. Δὲν λέγω, καθὼς σὺ, ὅτι εἶναι ἀπαράμιλλος . . .

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Μὴ μὲ σχάνης.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Ὅχι, ὄχι· εἰξεύρω πολὺ καλὰ ὅτι μὲ ὅλην τὴν ἐξωτερικὴν του ἀπερίσκεψίαν καὶ κουρότητα, ὁ Κύριος Πρευάν εἶναι φίλος βέβαιος, γενναῖος καὶ ἱκανὸς νὰ γίνῃ ὁδηγὸς κατὰ τὰ πρῶτα βήματα νέας κόρης, ἢ ὁποῖα, μὴ σὲ κακοφανῇ . . .

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Αὐτὸς, ὁδηγός μου ! . . . Ἄ ! ἐγὼ δῖσχυρίζομαι . . . θὰ ἴδωμεν.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Βεβαίως δῖσχυρίζεσαι . . .

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Ἐννοεῖται, δῖσχυρίζομαι ὅτι ἂν ἔχη καρδίαν καὶ τιμὴν ἔχω καὶ ἐγὼ ὅσπν καὶ αὐτός· δῖσχυρίζομαι ὅτι γνωρίζω νὰ φέρωμαι· δῖσχυρίζομαι ὅτι δὲν μὲ ὀδηγοῦν ἐμέ· δὲν θὰ τὸ ὑποφέρω· ὑποθέτω ὅτι γνωρίζω τὰ καθήκοντά μου· δῖσχυρίζομαι ὅτι εἶμαι κυρία εἰς τὴν οἰκίαν μου. Καὶ ἂν ἔχη αὐτὰς τὰς ἀξιώσεις . . .

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Τί ;

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Ἄς τοιμήσῃ νὰ μὲ τὸ ὁμολογήσῃ καθαρά, θὰ τὸν μάθω . . . νὰ φέρεται ! . . . Ἄ ! Κύριε Πρευάν, φανταζέσθε . . .

ΣΚΗΝΗ Β'.

ΟΙ ΑΥΤΟΙ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΤΗΣ.

Ο ΥΠΗΡΕΤΗΣ (Ἀναγγέλλει)

Ὁ Κ. Πρευάν.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Ἄφες με ν' ἀποσυρθῶ.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Διὰ τί ; καὶ ὁ φοβερὸς θυμὸς σου ; (πρὸς τὸν ὑπηρετὴν)

Ἄς ἔλθῃ.

Ὁ ὑπηρετὴς ἐξέρχεται.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ,

Ἐχω νὰ γράψω.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Ὡ ! βεβαιότατα ! εἶναι ἀναπόφευκτον νὰ στείλῃς εἰς κάμμιν φίλην εἰδήσεις τοῦ νέου σου φορέματος.

ΣΚΗΝΗ Γ'.

ΟΙ ΑΥΤΟΙ, ΠΡΕΥΑΝ.

ΠΡΕΥΑΝ.

Καλ' ἡμέρα, Κυρία. Δὲν ἐρωτῶ περὶ τῆς ὑγείας σας σήμεραν, διότι πρὸ ὀλίγου σὰς εἶδα καὶ σὰς ἐθαύμασα.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Ἄλλας θὰ εἶδετε.

ΠΡΕΥΑΝ.

Ὅχι, διόλου· ἀλλὰ τί ἔχετε; μὲ φαίνεται ὅτι βλέπω νέφος μελαγχολίας. . . Σὰς εἶδοποιῶ ὅτι ἔρχεται ὁ βαρῶνος. . . ὑπέροποτε μαυρὸς καὶ σκυθρωπός.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Αὐτὸ μὰς ἔλλειπε. Φεύγω.

ΠΡΕΥΑΝ.

Μὴ βιάζεσθε, ἔχετε καιρὸν. Τὸν ἀπάντησα περιπατοῦντα πενθίμως εἰς τὸν Κεραμεικὸν εἰς τὴν ἄκραν μοναχικῆς δένδρστοιχίας· ἐστάκετο ἐκ διαλειμμάτων καὶ ἔκαμνε σχήματα σκεπτικῶ ἀνθρώπου! Ἐὰν δὲν τὸν ἐγνώριζέ τις θὰ ἔλεγεν ὅτι ἔκαμνε στίχους.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Καὶ ὁ Κύριος μαρκέσιος δὲν παραδέχεται ὅτι ἄλλος δύναται νὰ ἔχη προτέρημα τὸ ὁποῖον αὐτὸς στερεῖται;

ΠΡΕΥΑΝ.

Ἄ! Ἄ! δὲν ἐπρόσεχα ἔρχομαι ἐδῶ, μὴ ὑποπτευόμενος κακὸν καὶ δὲν βλέπω ὅτι πρέπει νὰ προφυλάττωμαι. Λοιπὸν ὠραία μου ἔχθρὰ, τί λεγετε σήμεραν Κυρία Μαριγῶ;

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Πρῶτον σὰς ἀπηγόρευσα νὰ μὲ δίδετε αὐτὸ τὸ ἀνυπόφορον ὄνομα.

ΠΡΕΥΑΝ.

Μὲ ἀπηγορεύσατε! Ἄ! ἄσχημα ὀμιλεῖτε· θέλετε νὰ εἴπητε ὅτι σὰς λυπεῖ. ἔχετε δίκαιον· προσβάλλει τὴν μεγαλοπρέπειάν σας. (πρὸς τὴν κόμισσάν) Ἐξ ἄπαντος, εἴσθε σκεπτικῆ.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Μάλιστα, θὰ ὀμιλήσωμεν μετ' ὀλίγον.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Βλέπω ὅτι εἶμαι περιττὴ ἐδῶ.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Ὅχι ἀγαπητῆ μου.

ΠΡΕΥΑΝ.

Μάλιστα, μάλιστα. Χωρὶς πολλὰ λόγια· μεταξύ συζύγων λέγονται αὐταὶ αἱ εὐγένειαι.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Καὶ διὰ τοῦτο ἐλπίζω ὅτι δὲν θὰ τὰς ἀκούσω ποτὲ ἀπὸ τὸ στόμα σας.

ΠΡΕΥΑΝ.

Ἄ! δὲν εἶναι ἔξιν καλῆς ψυχῆς νὰ κρύπτη τὰς

προφιλεστέραις τῆς ἐπιθυμίας καὶ νὰ ἀρνῆται τὰ τρυφερότερα αἰσθήματά της.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Ἄ! πόσον ὠραία τορνευμένη φράσις! εἶναι φανερόν ὅτι ἐκληρονομήσατε καλὸν ὕφος ἀπὸ τὴν οἰκογένειάν σας καὶ ὅτι ὁ πρόπαππὸς σας ἦτο εὐφυῆς ἄνθρωπος. Οἱ λόγοι σας ἔχουν εὐωδιαν τοῦ καιροῦ ἐκείνου καὶ κατ' αὐτὰς σκοπεύω νὰ σὰς στείλω περὶ ρούβαν.

ΠΡΕΥΑΝ.

Καὶ ἐγὼ θὰ σὰς χάρισω τετράγωνον σκούφιαν διὰ νὰ ἀποκτήσετε περισσότερον βάρος καὶ σεβαστότερον ἦθος. — Ἀλλὰ, περιμείνετε, πρὶν φύγετε ἤθελα νὰ μαθῶ, εἰπέτε τὸ εἰλικρινῶς, ποῖον ἐκ τῶν κακῶν μου προτερημάτων σὰς ἔπεισε νὰ μὲ ἐρωτεύεσθε.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Ὅλα ὁμοῦ κατὰ πᾶσαν πιθανότητα, διότι μεταξὺ τόσων ἡ ἐκλογῆ ἦτο δύσκολος.

ΠΡΕΥΑΝ.

Δὲν εἴσθε εἰλικρινῆς. Καὶ εἰς αὐτὸ τὸ τελειότερον ἄθροισμα ὑπάρχει πάντοτε τι τὸ ὁποῖον διακρίνεται ὑπερέχει καὶ δὲν διαφεύγει. Παραδείγματός χάριν σεῖς Κυρία Μαριγῶ. . . Ὅχι. . . Μαργαρίτα. . . ἀρκεῖ νὰ σὰς γνωρίσῃ κανεὶς διὰ νὰ ἐννοήσῃ καθαρὰ ὅτι ἔχετε ἰδιαίτερον πλεονέκτημα, μεγάλην περιουσίαν μετριοφροσύνης.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Μάλιστα ἐὰν ἔχω τόσην ὅσον εἶναι τὸ ἡμισυ τῆς οἰσέως σας.

ΠΡΕΥΑΝ.

Ἡ οἰσὶς μου εἶναι πολλὰ φυσικῆ καὶ ὑμεῖς εἴσθε ἡ αἰτία. Τί θέλετε; ὅταν εἶδα ἐξαιρέτως ὅτι μὲ διέκρινε τόσῃ θελητικῆ νέα. . .

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Ἦ! μάλιστα καὶ πολὺ· δὲν σὰς συγχέω διόλου μὲ τοὺς λοιποὺς θνητοὺς, οἱ ὅποιοι ἐπαθον τὸ κοινὸν δυστύχημα νὰ ἔχουν τὸν κοινὸν νοῦν.

ΠΡΕΥΑΝ.

Ἰδοὺ καὶ ἄλλη εὐγένεια. Ἀλλ' ἐννοῶ τί συμβαίνει καὶ σὰς συγχωρῶ. Φιλονεικεῖτε μόνον καὶ μόνον διὰ νὰ φιλιωθῶμεν· πόσον καλὴν εἰρήνην θὰ συνδέσωμεν! Ἐμπρὸς τὸ χεράκι σας.

(Θέλει νὰ φιλήσῃ τὴν χεῖρα αὐτῆς).

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Σὰς ἀποστρέφομαι. — Ὑγιαίνετε, Κύριε.

ΠΡΕΥΑΝ.

Ὑγιαίνε, σκληρῶ.

ΣΚΗΝΗ Δ'.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ, ΠΡΕΥΑΝ.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Αἰωνίως λοιπὸν θὰ φιλονεικῆτε;

ΠΡΕΥΑΝ.

Διότι τὴν ἀγαπῶ ἐξ ὅλης ψυχῆς καὶ καρδίας. Μήπως δὲν θὰ τὴν νυμφευθῶ.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Βέβαια, ἀλλὰ . . .

ΠΡΕΥΑΝ.

Μήπως δισταρίζει ;

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Λέγει ὅτι δὲν βιάζεται.

ΠΡΕΥΑΝ.

Θὰ ἴδωμεν· τώρα ἄς ὁμιλήσωμεν διὰ σᾶς, τί τρέχει λοιπόν ;

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Τίποτε νέον — ἀλλὰ εἰπέτε με πῶς ἐννοεῖτε εὐθὺς ἅμα φθάσετε ὅτι ἔχω αἰτίαν ἀνησυχίας.

ΠΡΕΥΑΝ.

Δὲν εἶναι δύσκολον νὰ ἴδῃ τις ἂν τὰ ὁμμάτια εἶναι σκυθρωπά ἢ ὄχι.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Αἱ, εἶναι κἀνεὶς σκυθρωπὸς διὰ χιλιάς δύο αἰτίας ἐκ τῶν ὁποίων πολλάκις καμμία δὲν εἶναι σοβαρά. Ἐάν ἀπαντήσητε ἕνα φίλον σας καὶ φαίνεται ὀλιγώτερον εὐθυμος παρὰ χθὲς τὸν ἐρωτᾶτε διὰ τί; Αὐτὸ συμβαίνει εἰς ὅλους.

ΠΡΕΥΑΝ.

Ὅλους βεβαίως δὲν ἐρωτῶ καὶ ὀλίγον μὲ μέλει ἄλλο πρᾶγμα ὅμως δι' ὅσους ἀγαπῶ, καὶ σᾶς ζητῶ τὴν ἀδυσίαν νὰ τολμήσω νὰ ἐμβραθύνω εἰς ὅτι σᾶς ἐνδιαφέρει. — Ἐπανέρχομαι εἰς τὸ προκειμένον. — Τί ἔπρεξε ;

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Σᾶς τὸ ἐπαναλαμβάνω, τίποτε νέον καὶ αὐτὸ μὲ ἀπελπίζει. Ὁ φίλος σας εἶναι τόσῳ παράδοξος . . . τόσῳ παράξενος . . .

ΠΡΕΥΑΝ.

Ἄ ! ναι, δὲν ἀποφασίζει. Ὁμοιάζει ὀλίγον τὴν μικρὰν μας ἐξαδέλφην.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Ἄ ! χειρότερος ἀκόμη, καὶ τί τὸ θέλετε ; ὁ γάμος ἦτο . . . συμφωνημένος . . . Τῆ ἀληθείᾳ δὲν εἰξέρω . . .

ΠΡΕΥΑΝ.

Μήπως μὲ συστήλεσθε ;

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Ὄχι, ὄχι, εἰσθε σχεδὸν συγγενῆς μου· ἄλλως τε ἔχω μεγάλην ἐμπιστοσύνην εἰς σᾶς καὶ ἔχω ἀνάγκην νὰ ὁμιλήσω εὐκρινῶς. Γνωρίζετε βεβαίως πόσον παράδοξος εἶναι ἡ θέσις μου. Χήρα καὶ ἐλευθέρη, ἔχω οἰκογένειαν ἀπὸ τῆς ὁποίας εἶμαι μὲν ἀνεξάρτητος ἀλλὰ δι' ὁποίαν δῆποτε πρόφασιν δὲν θέλω νὰ ἀποχωρισθῶ ἐντελῶς· δὲν εἶμαι ἀναγκασμένη ν' ἀκολουθήσω τὰς συμβουλὰς τῆς ἀλλ' ἐννοεῖται ὅτι ἡ κοινωνία . . .

ΠΡΕΥΑΝ.

Μάλιστα ἡ κοινωνία . . . καὶ ὁ φίλος μου Ἑβρίκος . . .

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Ὁ Κ. Ἑβρίκος μὲ εἶχε ζητήσει καὶ πρὸ τοῦ γάμου μου, καθὼς εἰξεύρετε, ἔκτοτε ἀπεμακρόνη, ὑπήγε . . . δὲν γνωρίζω ποῦ καὶ δὲν τὸν ἐξαναεῖδα πλέον. Τώρα ἐπέστρεψε ἀνενέωσε τὴν αἰτίσιν του ἡ ὁποία δὲν ἀπεκρούσθη καὶ . . . καθὼς σᾶς ἔλεγα, ἡ κοινωνία τὰ οἰκογενειακὰ συμφέροντα καὶ πρὸς τοῦτους ἀμοιβαία κλίσις . . . δὲν σᾶς κρύπτω τίποτε . . .

ΠΡΕΥΑΝ.

Καὶ τί ὠφελεῖ νὰ μὲ κρύψετε ;

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Ὅλα ἔβαινον κατ' εὐχὴν. Ἴδου τρεῖς μῆνες ἀπ' ὅτου τὰ πρᾶγματα εὐρίσκονται εἰς αὐτὴν τὴν κατάστασιν. Μὲ βλέπει καθ' ἡμέραν καὶ δὲν λέγει λέξιν.

ΠΡΕΥΑΝ.

Αὐτὸ θὰ ἦναι βέβαια ἐνοχλητικόν.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Τί εἰμπορῶ νὰ κάμω ; Νὰ περιμένω καμμίαν σύμπωσιν, καμμίαν λάμψιν ἐν μέσῳ τοῦ σκότους τούτου καὶ νὰ τὸν ἔλθῃ πάλιν ὄρεξις νὰ μ' ἀνεθυμίσῃ ὅτι τὸν ἔδωκα τὸν λόγον μου ; Ἰπῆρχον, ἀκόμη μικρὶ τινες δυσκολίαι διὰ τὸ κτήμᾶ μου διὰ καθυστεροῦντα, νομίζω, ἀλλὰ μὲ γράφουν ὅτι ἐλύθησαν χθὲς. Πρέπει λοιπὸν ἐγὼ νὰ τὸν ὁμιλήσω πρῶτη ;

ΠΡΕΥΑΝ.

Νομίζω μάλιστα· ἐάν ζητεῖτε τὴν γνώμην μου αὐτὸ μὲ φαίνεται. Γνωρίζω παιδιόθεν τὸν Ἑβρίκον· εἶναι ἀξιολογώτατος νέος· ἀλλὰ ποτὲ δὲν κάμνει ὅ,τι θέλει· ἀπὸ δειλιαν, ἀπὸ ὑπερηφάνειαν, ἀπὸ ἀδυναμίαν χαρακτῆρος μόνον ; ἴσως ὅλα ὁμοῦ. Ὅταν ἡ δειλία μᾶς κρατεῖ, χαλᾷ τὸ πᾶν, ἀνακατόνεται παντοῦ καὶ εἰς αὐτὰ τὰ πρᾶγματα, τὰ ὁποία τὴν ἀποκρούουν ὅλως διόλου. Αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος σᾶς ἀγαπᾷ, σᾶς λατρεύει, εἶμαι περὶ τούτου βέβαιος· εἶναι ἱκανὸς νὰ μονομαχήσῃ χιλιάκις, νὰ βίβῃ εἰς τὸ πῦρ διὰ σᾶς· ἀλλὰ δὲν εἶναι ἄξιος νὰ ἀγοράσῃ ἐν ἄλογον καὶ ἐάν ἐμβῇ εἰς μίαν αἴθουσαν δὲν εἰξεύρει ποῦ νὰ βάλῃ τὸν πῖλόν του.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Ἄρά γε δὲν ὑπάρχει κίνδυνος νὰ ἐπάρῃ τις τοιοῦτον ἄνδρα ;

ΠΡΕΥΑΝ.

Διόλου, διότι δὲν ἔχετε τὸν αὐτὸν χαρακτῆρα. Ἄλλως τε δὲν εἶνε τοιοῦτος εἰμὴ ὅταν ἦναι μόνος. Τότε θὰ σᾶς ἐρωτᾷ ἴσως ποῖον δρόμον ν' ἀκολουθήσῃ ἀλλ' ἅμα σᾶς δάσῃ τὸν βραχίονα θὰ εὐρῇ εὐθὺς μόνος τὸν δρόμον του.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Βλέπω ὅτι μὲ ἐνθαβρύνετε. Ἄλλ' εἶναι τάχα δυνατὸν εἰς γυναῖκα νὰ ἐγγίσῃ μερικὰ ζητήματα . . .

ΠΡΕΥΑΝ.

Αἰ! Κυρία, ἀρ' οὐ τὸν ἀγαπάτε.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Ἀλλὰ εἶσθαι βέβαιος ὅτι ἐκεῖνος μὲ ἀγαπᾷ; Ἐκείνη ἡ Κυρία Ταρσύ. . .

ΠΡΕΥΑΝ.

Ἄ! ἐξετρόπως ὁ ληγῶς. Εἰς αὐτὴν τὴν γυναῖκα εἶχετε τὸν νοῦν σας ὅταν μ' ἐλέγχετε πρὸ ὀλίγου ὅτι ὁ ταλαίπωρος βαρῶνος μετὰ τὸν γάμον σας εἶχεν ὑπάγει δὲν εἰξούρω ποῦ. . . Ἀλλὰ τὸ πρᾶγμα εἶναι παλαιόν.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Πιστεύετε ὅτι τὴν ἐλησμόνησε;

ΠΡΕΥΑΝ.

Εἰπέτε τίποτε περισσώτερον. . . ἀλλ' ὅτι τὴν ἐλησμόνησε εἶναι βεβαιώτατον διότι δὲν ὀμιλεῖ πλέον περὶ αὐτῆς οὔτε κἀν διὰ τὴν κατηγορήσῃ.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Τὴν ἠγάπησε πολὺ;

ΠΡΕΥΑΝ.

Εἰς ἄκρον. Πρῶτον ἡ μεγάλη ἐκείνη ἀσθένεια ἡ ὁποία παρ' ὀλίγον τὸν ἔφερε εἰς τὸν τάφον ἔπειτα ἡ παράξενος δυσπιστία ἡ ὁποία τὸν ἔμεινε ἔκτοτε εἶναι δῶρα τῆς θελητικῆς ἐκείνης κυρίας. Ἄ! διάβολε, αὐτὴν ἂν τὴν εἶχα στὸ χέρι! . . .

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Μήπως εἶσθε ἐκδικητικὸς;

ΠΡΕΥΑΝ.

Ὅχι, μνησικακὸς δὲν εἶμαι καὶ δὲν ἀγαπῶ τοὺς πολυχρόνιους θυμούς. Ἀλλ' αὐτὸς ὁ δυστυχὴς Ἐρρίκος ὅστις μ' ὄλα του τὰ παράδοξα εἶναι ὁ εἰλικρινέστερος, ὁ ἀθώωτερος νέος. . .

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Τὸν δίδετε αὐτὸ τὸ ὄνομα, διότι ἔτυχε. . . ν' ἀπατηθῇ; εἶναι φίλος σας.

ΠΡΕΥΑΝ.

Μάλιστα, καὶ διὰ τοῦτο, ἴσα ἴσα, εἶμαι ἰκανὸς, ὁ Θεὸς νὰ μὲ συγχωρήσῃ! . . . Μάλιστα καὶ ἔπειτα, δὲν εἰξούρω πῶς νὰ εἶπω. . . ἀλλὰ μισῶ τὴν ὑπόκρισιν καὶ τὴν δολιότητα, γνωρίζω κάλλιστα ἅτι ἔλην τὴν γυναικείαν ὀπλοθήκην δύναμαι νὰ τὴν μεταχειρισθῶ ἐπιφελῶς, ἀλλὰ τὴν ἀποστρέφομαι καὶ διὰ τοῦτο ἂν δὲν ἠγάπων τὴν ἐξαδέλφην σας, θὰ ἠγάπων σᾶς.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Θέλετε νὰ τῆς τὸ εἶπω.

ΠΡΕΥΑΝ (εἰς τὸ παράθυρον).

Ὅπως θέλετε. Ἴδου ὁ βαρῶνος ὄλος καὶ ὄλος, τὸν γνωρίζω. . . περᾶ τὴν αὐλὴν ἀργά, ἀργά. . . ἐπιστρέφει. . . Ὅσα ἔμθῃ ἀρά γε; Ἀμφιβάλλω.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Κύριε Πρευὰν φοβοῦμαι.

ΠΡΕΥΑΝ.

Διὰ τί;

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Ὅχι, δὲν εἰμπορῶ ν' ἀκολουθήσω τὴν συμβουλήν τὴν ὁποίαν μὲ δίδετε. Νὰ ὀμιλήσω πρώτῃ. . . νὰ τολμήσω νὰ εἶπω. . . ἀλλ' αὐτὸ εἶναι ὀμβλογία ἔτι. . . φαντασθῆτε! . . .

ΠΡΕΥΑΝ.

Δὲν φαντάζομαι τίποτε, ὀμιλήσατε κυρία, τολμήσατε, ἐγὼ εἶμι ἐδῶ.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Πῶς! ἔμπροσθέν σας!

ΠΡΕΥΑΝ.

Βεβαιώτατα. Τί τρομερὸν κακόν!

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Ἀλλ' ἂν διστάζῃ, ἂν ἀρνηθῇ; . . .

ΠΡΕΥΑΝ.

Αἰ, τότε, Κυρία μου, τί θὰ συμβῇ. Οἱ Ρωμηαῖοι. . .

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Σιωπὴ τὸν ἀκούω.

ΠΡΕΥΑΝ.

Ἄ! καλὰ! δὲν τὸν γνωρίζετε. Αὐτὸς θὰ παρουσιασθῇ φυσικά! Θὰ συλλογισθῇ πολλὴν ὥραν εἰς τὴν εἴσοδον, θὰ τὸν πιάσῃ ῥίγος εἰς τὴν τραπεζαρίαν καὶ θὰ σκεφθῇ, διερχόμενος τὴν αἴθουσαν, ἂν δὲν ἦναι καλλίτερον δι' αὐτὸν νὰ ὑπάγῃ νὰ πινηγῇ.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Μὲ κάμνετε καὶ γελῶ χωρὶς νὰ θέλω, καθὼς πρὸ ὀλίγου τὴν Μαργαρίταν. Ἄ! ἐγενήθητε ὁ εἰς διὰ τὸν ἄλλον! . . . ἀλλὰ σᾶς ἐξαναλέγω δὲν τολμῶ.

ΠΡΕΥΑΝ.

Καὶ ἐγὼ σᾶς ἐξαναλέγω ὅτι σᾶς ἀγαπᾷ. Ἐάν δὲν ἤμην πεπεισμένος περὶ τούτου θὰ σᾶς ἔδιδα ποτὲ αὐτὴν τὴν συμβουλήν τὴν ὁποίαν δὲν θέλετε ν' ἀκούσετε; Θὰ σᾶς τὴν ἔδιδα ποτὲ δι' ἄλλον ἢ τὸν Ἐρρίκον; Θὰ σᾶς ἔλεγα λέξιν, ὁ Θεὸς φυλάξοι! διὰ κρυμμένην κούκλαν ἢ τοῦλάχιστον διὰ κἀνένα συνήθη ἄνθρωπον; Ἐδῶ ὅμως πρόκειται δι' ἄνθρωπον πευματάρον καὶ ἐν ταύτῳ ἀναποφάσιτον. Ἀλλὰ σᾶς ἀγαπᾷ. . . καὶ θὰ ἦτο πολὺ ἀνόητος! Καὶ τὸν ἀγαπάτε, εἶσθε ἀρραβωνιασμένη, εἶσθε ἡ μνηστὴ του καθὼς λέγουν εἰς τὸν τόπον μου.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Εἶμαι ὅμως γυναῖκα.

ΠΡΕΥΑΝ.

Καὶ αὐτὸς ὅμως τίμιος ἄνθρωπος εἶμαι βέβαιος περὶ τοῦ λόγου του ἔσον καὶ περὶ τοῦ ἰδικοῦ μου. Τί φοβεῖσθε; ἔμπρός, κυρία, ὀλίγον θάρρος, ὀλίγον ἐπιείκειαν, ὀλίγην συμπάθειαν, διότι ἀρκεῖ μόνον νὰ μειδιάσῃτε! . . .

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Πιστεύετε ; ἀλλ' ἐὰν μείνετε, αἱ ἀστείότητες σας θὰ τὸν φοβήσουν.

ΠΡΕΤΑΝ.

Διόλου, δὲν θὰ εἶπω τίποτε, θὰ παρατηρῶ τὰς εἰκόνας τῶν βιβλίων αὐτῶν.
(Κάθεται παρὰ τινὰ τράπεζαν).

ΣΚΗΝΗ Ε΄.

ΟΙ ΑΥΤΟΙ, ΟΥΑΛΒΡΥΝ.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Σεῖς εἴθε, Κύριε ; πῶς ἔχετε ;

ΟΥΑΛΒΡΥΝ.

Μ' ἐτυπτε ἡ συνείδησις, Κυρία, διότι ἐπέρασα τὴν χθεσινὴν ἡμέραν χωρὶς νὰ σὰς ἰδῶ ἤμην ἀναγκασμένος . . . ἀκρυσίως . . . (πρὸς τὸν Πρευάν). Καλ' ἡμέρα Ἐδουάρδε ἠναγκάσθη . . .

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

ἠναγκάσθητε . . .

ΟΥΑΛΒΡΥΝ.

Μάλιστα, ἤμην . . . εἰς τὴν ἐξοχὴν. Αὐτὴ ἀναπαύει . . . καὶ διασκεδάζει ὀλίγον.
(Κάθεται).

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Βεβαίως εἶναι σωτήριον πρᾶγμα.

ΟΥΑΛΒΡΥΝ.

Μάλιστα, Κυρία, καὶ ἐφοβούμην πολὺ μήπως δὲν σὰς εὕρω σήμερον.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Πῶς ; ἔπρεπε νὰ ἦσθε βέβαιος ὅτι σὰς περιμένω ἀνυπομύτως. Ἄλλοτε δὲν εἴσατε τόσο σπάνιος.

ΟΥΑΛΒΡΥΝ.

Ἐλπίζω ὅτι δὲν μὲ ἐπιπλήττετε διὰ τοῦτο.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Ὅχι βεβαίως διὰ τί νὰ σὰς ἐπιπλήξω ; . . . δὲν εἴσατε ἄξιος ἐπιπλήξεως.

ΟΥΑΛΒΡΥΝ.

Ὅχι, Κυρία, καὶ πιστεύω ὅτι μὲ κρίνετε τόσο δίκαιως ὥστε δὲν ἀκέπτεσθε ἄλλως περὶ ἐμοῦ.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Ἐὰν ὑποπτευόμην ὅτι λησμονεῖτε τοὺς φίλους, θὰ μὲ ἐτυπτε ἡ συνείδησις ὡς ἂν ἔπραττα ἐγκλημα.

ΟΥΑΛΒΡΥΝ.

Μάλιστα . . . ἔχετε δίκαιον, θὰ ἦτο ἀληθὲς ἐγκλημα . . . Ὁὐ ὑπάγετε ἀπόψε εἰς τὸ θέατρον ;

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Ἀμφιβάλλω δὲν εἶμαι τόσο καλά.

ΟΥΑΛΒΡΥΝ.

Λυποῦμαι πολὺ.

(Κατὰ τὴν σκηνὴν ταύτην, ὁ Πρευάν βλέπει συχνάκις τὴν κόμησσαν μετὰ προφανοῦς ἀνυπομονησίας.)

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Ὡ! δὲν εἶναι τίποτε. Ἄ! βαρῶνε, ἤθελα νὰ εἰπῶ... (καθ' ἑαυτὴν) Δὲν θὰ τολμήσω ποτὲ, ἀδύνατον! (μεγαλοφώνως) Ἡ Κυρία Δ' Ὀρβειλλιὲ εἶναι καλά ;

ΟΥΑΛΒΡΥΝ.

Ἡ θεία μου ; πολὺ καλά, εὐχαριστῶ. Ἀναχωρεῖ μετ' ὀλίγον καὶ αὐτὴ εἰς τὴν ἐξοχὴν.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Πῶς, καὶ αὐτὴ ; μὴ πῶς ἐπιστρέφετε καὶ σεῖς ἐκεῖ ;

ΟΥΑΛΒΡΥΝ.

Ἰσως κατὰ τὰς περιστάσεις . . .

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Κατὰ τὰς περιστάσεις . . . καὶ αὐταὶ αἱ περιστάσεις δὲν κρέμονται ἀπὸ σας ;

ΟΥΑΛΒΡΥΝ.

Ὅχι ἔτι διόλου. Δὲν εἴμεθα πάντοτε κύριοι τῶν πράξεών μας.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Ἄπορῶ. Ἐνόμιζα ὅτι μὲ εἶπτε . . . ἐσχάτως . . . ὅτι ἔχετε καὶ θέσιν καὶ παρουσίαν ἀνεξάρτητον, ὅτι δὲν ἔχετε κλῆν ἐμπόδιον, ἀπαράλλακτα καθὼς ἐγὼ εἶμαι ἐντελῶς ἐλευθέρω καὶ εἰμπορῶ νὰ κάμω ὅ,τι θέλω.

ΟΥΑΛΒΡΥΝ.

Εἶμαι καὶ ἐγὼ ἂν θέλετε ἐλεύθερος ; ἀλλὰ δὲν ἀπεφάσισα ἀκόμη.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Τὸ βλέπω.

ΠΡΕΤΑΝ, (καθ' ἑαυτὸν).

Στὸν διάβολον καὶ αὐτός !

ΟΥΑΛΒΡΥΝ.

Μάλιστα εἶναι δύσκολον. Ἄλλοι μὲ συμβουλεύουν γύμνασιν, ἄλλοι ἐντελῆ ἀνάπαυσιν. Εἶναι δὲ βέβαιον ὅτι εἰς τὴν ἐξοχὴν εὕρισκε τις κατ' ἐκλογὴν καὶ τὰ δύο.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Βεβαίως. Ἐπειδὴ ὁμιλοῦμεν περὶ ἐξοχῆς, ἤθελα νὰ σὰς εἰπῶ . . . (καθ' ἑαυτὴν) τί δυσκολία ! (μεγαλοφώνως) Ἡ ἐδικὴ σας εἶναι μακρὰν τῶν Παρισίων ;

ΟΥΑΛΒΡΥΝ.

Ὡ! ὄχι διόλου, κυρία μου, δύο βήματα εἶναι κῆπος ἀγγλικός καὶ ἐὰν ἐτόλμων ποτὲ νὰ ἐλπίσω ὅτι ἠθέλετε τὸν στολίσαι διὰ τῆς παρουσίας σας . . .

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Γίνεται καὶ τοῦτο . . . δὲν ἀρνοῦμαι . . . ἐνθυμοῦμαι μάλιστα . . .

ΟΥΑΛΒΡΥΝ (ἐγειρόμενος καὶ χαιρετῶν).

Θὰ εἶμαι εὐτυχὴς νὰ σὰς δεχθῶ.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Ποῦ πηγαίνετε ;

ΟΥΛΑΒΡΥΝ.

Ἦλθα νὰ σᾶς ἴδω μίαν στιγμὴν. Θὰ . . . θὰ ἐπιστρέψω . . . ἂν τὸ συγχωρῆτε.

(Χαιρετᾷ πάλιν καὶ ἐτοιμάζεται ν' ἀναχωρήσῃ. Ὁ Πρευάν παρακαλεῖ διὰ σχημάτων τὴν κόμησάν νὰ τὸν ἐμποδίσῃ.)

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Δὲν εἶσθε παρὰ πολὺ βικαιτικός! μείντε δά. Ἐγὼ νὰ σᾶς ὁμιλήσω.

ΟΥΛΑΒΡΥΝ.

Ὅπως θέλετε.

(κἀθητεὶ πάλιν.)

Η ΚΟΜΗΣΣΑ (καθ' ἑαυτήν.)

Ὁ Πρευάν τὸν ἐνοχλεῖ, εἶχε δικαίον. (μεγαλοφώνως) Ἦθελα νὰ σᾶς ὁμιλήσω διὰ τὸ κτῆμά μου, εἰξεύρετε . . . (καθ' ἑαυτήν) τί βάσανον.

ΣΚΗΝΗ ΣΤ'.

ΟΙ ΑΥΤΟΙ ΚΑΙ ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ, (ἀνοίγουσα τὴν θύραν χωρὶς νὰ εἰσελθῇ.)
Ἐξαδέλφη . . .

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Τί τρέχει;

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Ἀνεχώρησεν ὁ Κύριος Πρευάν;

ΠΡΕΥΑΝ.

Ὅχι, Κυρία' βλέπω ἐδῶ ὡραίας ζωγραφίας ἀνυπογράφους καὶ ἡ ὑπογραφή εἶναι τῷ ὄντι περιττή! Βλέπων τις τὴν λεπτὴν ἐργασίαν των ἀναγνωρίζει τὸν ζωγράφον.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Γράψτε με ὑποκάτω στίχους.

ΠΡΕΥΑΝ.

Τί θὰ μὲ δώσετε δά τὸν κόπον;

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Σᾶς τὸ εἶπα' μίαν περβούκαν.

ΠΡΕΥΑΝ.

Καὶ ἐγὼ θὰ σᾶς δώσω ἀντ' αὐτῆς στέφανον.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Ἐπρῶν φύλων;

ΠΡΕΥΑΝ.

Ἄνθη πορτοκαλλιᾶς.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Δὲν τὰ θέλω.

ΠΡΕΥΑΝ.

Ἐλάτε, ἐλάτε λοιπόν.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Δὲν ἔχω καιρόν.

Σ.

("Ἐπεταὶ συνέχεια)."

2. ΟΝΟΣ ΚΑΙ ΡΥΑΚΙΟΝ

Κωμωδία εἰς μίαν πράξιν.

—

Πρόσωπα.

ΜΑΡΚΗΣΙΟΣ ΠΡΕΥΑΝ. ΒΑΡΩΝΟΣ ΟΥΛΑΒΡΥΝ.

ΚΟΜΗΣΣΑ. ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ, ἑξαδέλφη αὐτῆς.

Ἡ σκηνὴ ἐν Παρισίοις. — Αἴθουσα.

(Συνέχεια. Ἴδε φυλλάδι. 295.)

ΣΚΗΝΗ Ζ΄.

Ἡ ΚΟΜΗΣΣΑ, ΠΡΕΥΑΝ, ΟΥΛΑΒΡΥΝ.

ΟΥΛΑΒΡΥΝ.

Εἶναι ἀληθές ὅτι αὐταὶ αἱ ζωγραφίαι εἶναι τέλειαι. (Πρὸς τὴν Κόμησσαν). Ἐλέγετε, κυρία . . .

Ἡ ΚΟΜΗΣΣΑ.

Ἀλλὰ . . . δὲν εἰξεύρω πλέον . . .

ΟΥΛΑΒΡΥΝ.

Ἐλέγετε, νομίζω, διὰ τὸ κτῆμά σας . . .

Ἡ ΚΟΜΗΣΣΑ.

Ἄ! ναι, διὰ τὸ κτῆμά μου . . . Εἰξεύρετε ὅτι παρ' ὀλίγον εἶχα δίκην ὅλα ἔμως διορθώθησαν πλέον καὶ οἱ ἀναγκαῖοι τύποι θὰ ᾔναι τελειωμένοι εἰς ὀλίγας ἡμέρας.

ΟΥΛΑΒΡΥΝ.

Εἰς ὀλίγας ἡμέρας ;

Ἡ ΚΟΜΗΣΣΑ.

Μάλιστα, ἔλαθε γράμμα.

ΟΥΛΑΒΡΥΝ.

Ἄ! . . . γράμμα . . .

ΠΡΕΥΑΝ, (καθ' ἑαυτόν).

Τοὺς λυποῦμαι, δὲν εἴμπορῶ νὰ βαστάξω. (μεγαλοφώνως) Ἐξέριζε, θέλεις νὰ φύγω ;

ΟΥΛΑΒΡΥΝ.

Διατί ;

ΠΡΕΥΑΝ.

Φοβοῦμαι μήπως εἶμαι ἐνοχλητικός. Ἐμείνα ἐδῶ καὶ ἔβλεπα τὰς εἰκόνας, ὡς οἰκείος. Ἀλλὰ φοβοῦμαι μήπως σὲ ἐμποδίσω νὰ εἴπης εἰς τὴν κόμησσαν ὅλην σου τὴν χαρὰν διότι τίποτε πλέον δὲν ἐναντιόνηται . . .

ΟΥΛΑΒΡΥΝ.

Δὲν πιστεύετε, ἐλπίζω, κυρία, ὅτι χρηματικὴ μικρολογία εἴμπορῆ νὰ μοῦ ἀλλάξῃ τὴν γνώμην. Ἐφοβούμην τῷ ὄντι τὰ ἐμπόδια . . .

ΠΡΕΥΑΝ.

Δὲν ὑπάρχουν πλέον.

ΟΥΑΛΒΡΥΝ.

Ἀλήθεια, Κυρία ;

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Μά . . . (ὁ Πρεῦν νύβει) Μάλιστα. Κύριε.

ΟΥΑΛΒΡΥΝ (ψυχρῶς)

Χαίρω πολύ ! ἐλπίζω καὶ πάλιν ὅτι δὲν ἀμφιβάλ-
λετε . . . πόσον ἐπιθυμῶ . . . τίποτε νὰ μὴ ἀρ-
γοπορήσῃ τὴν στιγμὴν . . . (Ἐγείρεται) Ἐάν δὲν ὑπά-
γετε ἀπόψε εἰς τὸ θέατρον, θὰ σᾶς ζητήσω τὴν ἄ-
δειαν . . .

ΠΡΕΥΑΝ.

Τί διάβολον βιάζεσαι τόσο νὰ κάμῃς . . .

ΟΥΑΛΒΡΥΝ (τσατραγμένος)

Ἐγὼ δουλεῖαν ἐδῶ εἰς τὴν γειτονίαν εἰς ἑνός . . .
εἰς ἑνός γείτονος . . . Μάλιστα, κυρία, δὲν θὰ ἀργή-
σω. Θὰ ἐπιστρέψω ἀφοῦ τὸ θέλετε.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Ἐπιστρέψετε εὐθύς

ΟΥΑΛΒΡΥΝ.

Μάλιστα κυρία.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Τὸ ὑπόσχεσθε ;

ΟΥΑΛΒΡΥΝ.

Βεβαίως ; τί θέλετε νὰ κάμω ὅταν δὲν σᾶς βλέπω ;
Χαιρετῶ καὶ ἐξέρχεται.

ΣΚΗΝΗ Η΄.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ, ΠΡΕΥΑΝ.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Λοιπὸν, κύριε, λέγετε ὅτι μὲ ἀγαπᾶ ; Ἄ !
σκάνω !

ΠΡΕΥΑΝ (Ἐγείρομενος).

Εἶναι ἀληθές ὅτι αὐτὸς ὁ νέος εἶναι . . . παράδοξος.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Τὸν εἶδατε, τὸν ἤκούσατε. Ἐκαμα ὅ,τι ἐπεθυμεί-
τε. Σᾶς ἐρωτῶ τώρα εἶναι δυνατὸν νὰ παίξω πλέον
τοιοῦτο πρόσωπον καὶ νὰ συγκατατεθῶ νὰ μὲ μετα-
χειρίζεται κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ! Μὲ πόσον δυσ-
κολίαν καὶ μὲ πόσον ψυχρότητα μὲ ἤκουσε, μὲ ἀπε-
κρίθη ! Ὅ,τι καὶ ἂν εἶπητε, δὲν μὲ ἀγαπᾶ, ἢ μάλ-
λον ἀγαπᾶ ἄλλην τὴν κυρίαν Δαρσὺ καὶ ὅποιανδὴ-
ποτε ἄλλην θέλετε, ἀδιάφορον. Τὸ βέβαιον εἶναι ὅτι
δὲν εἶμαι συνειθισμένη εἰς ταιαῦτα πράγματα. Καὶ
τὴν ιδέαν σας ἂν παραδεχθῶ, ὅτι δηλαδὴ μ' ἔ-
λας του τὰς αὐθαδεῖας μὲ ἀγαπᾶ ἐκ βάθους ψυχῆς,
τί τὸ ὄφελος ; μήπως θέλετε ν' ἀναλάβω τὴν ἴσιν
τῆς μελαγχολίας του καὶ νὰ γίνω εὐχαρίστως ἢ τα-
πεινοτάτη δούλη τοῦ κακκοποιοῦ αὐτοῦ δυστρόπου ;
Ὅχι, καὶ ἑκατὸν λαμπρὰ προτερήματα ἂν ἔχη καὶ
τὰ καλλίτερα τοῦ κόσμου αἰσθήματα, οἱ δισταγμοί

του εἶναι προσβλητικοί· ἐντρέπομαι δι' ὅσα τῶ εἶ-
πα' μὲ ἐταπεινώσατε, καὶ μὲ . . . καὶ μὲ ἐπρόσβαλε!...

ΠΡΕΥΑΝ.

Ἐνα μόνον τρόπον διορθώσεως εὐρίσκω.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Ποῖον ;

ΠΡΕΥΑΝ.

Κάμετέ τον ζηλότυπον.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Τί ἐννοεῖτε ;

ΠΡΕΥΑΝ.

Εἶναι φανερόν. Κάμετέ τον ζηλότυπον. Θ' ἀπο-
φασίσῃ τότε, ἢ τὸν δίδετε τὸν δρόμον του καὶ ἐγὼ
δὲν θὰ τὸν ἐξαναῖδω πλέον ἐφ' ὄρου ζωῆς.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Μὲ ἐδόσατε ἤδη μίαν κακὴν συμβουλήν καὶ δὲν
ἐννοῶ αὐτὰς τὰς λεπτότητας.

ΠΡΕΥΑΝ.

Πῶς ! λεπτότητας ; Ἀπλούστατος τρόπος καὶ τε-
τριμμένος ἀπὸ τὴν πολλὴν χρῆσιν, παλαιὸν στρα-
τήγημα ὅλων τῶν μυθιστορημάτων καὶ ὅλων τῶν
κωμωδιῶν, τρόπος πασίγνωστος, κλασικὸς τρόπος·
λαμβάνει ἡ κυρία τόνον εὐγενοῦς ψυχρότητας καὶ
προσβλητικῆς ἐπιτηδεύσεως, δέχεται ἢ δὲν δέχεται
κατὰ τὸν καιρὸν ἢ τὴν διάθεσιν τῆς ὥρας ἐκείνης·
προσκαλεῖ ἕνα δυστυχῆ νέον εἰς συναναστροφὴν καὶ
τὸν ἀρίνει δύο ὥρας εἰς τὸ καθισμά του, χωρὶς νὰ
καταδεχθῆ νὰ στρέψῃ πρὸς αὐτὸν τὸ βλέμμα, οὔτε
νὰ τὸν εἶπῃ μίαν λέξιν· δίδει τὴν χεῖρα εἰς κἀνέναν
ραῖον χορευτὴν καὶ μειδιᾷ μυστηριωδῶς πῶς, ὑ-
ποβλέπουσα τὸ θῆμα ἐπάνω ἀπὸ τὸν ὤμον· Ἐπειτα
ἀλλάσσει γνώμην ἐξαίφνης, τὸν κάμνει σχῆμα,
τὸν προσκαλεῖ πλησίον τῆς, καὶ ἐν ᾧ τὴ πάθος
του ὑπὲρ τὸ δέον χαλινωθὲν μορμουρίζει γλυκεῖας
ἐπιπλήξεις ἢ τρυφερὰς ἰκεσίας, ἐπαναλαμβάνει με-
γαλοφώνως μὲ ἀφελέστατον τρόπον καὶ ἐνώπιον
πολλῶν ἀδιαφόρων, ὅ,τι ὁ καλὸς σου εἶπε πρὸ μι-
κροῦ . . . φεύγει δὲ πρὸ πάντων, φεύγει εἰς τὴν ὥραν,
γίνεται ἀφανὴς ὡς ἡ Γαλάτεια ! . . . Ἄλλ' ἂν θέλετε
νὰ ἐκθέσω ὕλας τὰς λεπτομερείας δὲν θὰ τελειώσω
ποτέ. Τὸ κοπτερότερον ὄπλον εἶναι ἡ φιλαρέσκεια,
τὸ φονικώτερον ἡ καταφρόνησις. Καὶ δὲν θέλετε νὰ
κάμετε τόσῳ φυσικὴν δακρυμὴν ; Λοιπὸν δὲν εἶδατε
τίποτε, δὲν ἀνεγνώσατε τίποτε ; . . . σᾶς λείπει φι-
λολογία, κυρία.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Μὲ φίνεται ὅτι πρὸ ὀλίγου ἀπεστρέφεσθε τὰς
γυναικείας πανουργίας.

ΠΡΕΥΑΝ.

Παρακαλῶ ! Πρόκειται ν' ἀπατήσωμεν τὸν
ἄνθρωπον διὰ νὰ τὸν καταστήσωμεν εὐτυχῆ, δὲν

είναι συνήθης ἀπάτη καὶ σὰς εἶπα ὅτι χροῖας τυ-
χοῦσης . . .

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Δὲν ἐπίσθητε περὶ τῆς ἀνεπιτηδειότητός μου ;

ΠΡΕΥΑΝ.

Ἄ! μεγαλοδύναμε θεέ! δὲν τὸ ἐσυλλογίσθη. Σὰς
ζητῶ συγχώρησιν.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Ὅχι, κύριε Πρευάν, δὲν θέλω νὰ μεταχειρισθῶ τὰς
πονηρίας σας, δὲν ἔχω οὔτε τὴν ἐπιτηδειότητα οὔτε
τὴν ὄρεξιν. Ἐὰν κτυπήσω θὰ σκοπεύσω κατ' εὐθείαν
εἰς τὸν σκοπόν. Ἄλλ' ἢ γνώμη σας εἴμπορεῖ νὰ ᾖναι
σωστή' τὸ ἐπαναλαμβάνω' με προσέβαλε καὶ ἔταν
μὲ προσβάλλον... γίνομαι κακῆ... ἂν καὶ εἶμαι καλῆ...
ἀντὶ νὰ περιπαίζω κάμνω καλλίτερα ἐκδικουμαι.

ΠΡΕΥΑΝ.

Θάρρος, κόμησσα ! ἡ ἐκδίκησις εἶναι ἡ ἀγαλλία-
σις τῶν θεῶν.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Νὰ τὸν καταστήσω ζηλότυπον! μὲ ἀγαπᾶ ἀρ-
κετὰ ὥστε νὰ τὸ κατορθώσω;

ΠΡΕΥΑΝ.

Θὰ ἴδωμεν δὲν θέλει νὰ ἑμιλήσῃ βασανιστέ τον
ὅπως εἰς τὸν καλὸν παλαιὸν καιρὸν.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Νὰ τὸν καταστήσω ζηλότυπον! νὰ τὸν ἐσφεν-
δονίσω τὴν ταπεινῶσιν εἰς τὴν ὅποιαν μὲ ὑπέβαλε!
νὰ τὸν μάθω νὰ πάσχη καὶ αὐτός!

ΠΡΕΥΑΝ.

Μάλιστα σὰς ἀγαπᾶ παρὰ πολὺ ἀνύητα παρὰ
πολὺ φυσικά δηλαδὴ εἶναι ἀσυγχώρητον.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Ναὶ, ἡ ἰδέα εἶναι καλὴ καὶ σωστή' δὲν πρέπει νὰ
μεινῇ ἀτιμώρητος. Ναὶ, ὁ κύβος ἐβρίφη παρὰ πο-
λὺ ὑπέφερα, ἀπεφάσισα. Θὰ τὸν καταστήσω ζηλό-
τυπον!

ΠΡΕΥΑΝ.

Βεβαιοτάτα, σὰς λέγω, εἶναι ἀπλοῦς καὶ τίμιος,
καλὸς καὶ ἀδύνατος. Πρέπει νὰ τὸν καταλυπήσετε
νὰ τὸν βάλετε εἰς ἀπελπισίαν, πρέπει νὰ ἀπονεμηθῇ
δικαιοσύνη.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Νὰ τὸν καταστήσω ζηλότυπον, ἀλλὰ διὰ ποῖον;

ΠΡΕΥΑΝ.

Δι' ὅποιον θέλετε.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Λοιπὸν, διὰ σὰς.

ΠΡΕΥΑΝ.

Δὲν εἶναι δυνατὸν ἠξεύρει ὅτι ἀγαπῶ τὴν ἐξα-
δέλφην σας.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Εἰξεύρει ἐπίσης ὅτι ἡ ἀπιστία εἶναι πρᾶγμα δυ-
νατὸν.

ΠΡΕΥΑΝ.

Οἱ ἄνδρες δὲν τὸ γνωρίζουν.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Μὲ συμβουλευέτε ἐκδίκησιν καὶ δὲν τολμάτε νὰ
μὲ βοηθήσετε εἰς τὴν ἐκτέλεσιν! Σὰς λέγω ὅτι ἀ-
πεφάσισα, κύριε μαρκήσιε Πρευάν' μήπως φο-
βείσθε;

ΠΡΕΥΑΝ.

Δὲν πιστεύω.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Καθήσετε ἐκεῖ καὶ κάμετε ὅ,τι σὰς εἶπῶ.

ΠΡΕΥΑΝ.

Ὅχι βέβαια, εἶναι ἀδύνατον.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Καὶ ὅμως μόνον εἰς σὰς εἴμπορῶ νὰ ἐμπιστευθῶ
διὰ νὰ κάμω καθὼς λέγετε αὐτὴν τὴν δοκιμὴν. Ἀ-
ναλαμβάνω νὰ προειδοποιήσω τὴν Μαργαρίταν. Μό-
νος σεῖς εἶσθε ἀκίνδυνος δι' ἐμέ.

ΠΡΕΥΑΝ.

Καλὸς ἔπαινος. Ἰποκύπτω τί θέλετε νὰ κάμω;

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Καθήσετε ἐκεῖ καὶ γράψετε.

ΠΡΕΥΑΝ.

Ὅ,τι θέλετε. (κάθεται παρὰ τὴν τράπεζαν) Ἀλλὰ τὴν
ἐξαδέλφην σας κάμετέ με τὴν χάριν νὰ μὴ τὴν προ-
ειδοποιήσετε.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Διατί; εἴμπορεῖ νὰ λυπηθῇ.

ΠΡΕΥΑΝ.

Καὶ ἂν θέλω καὶ ἐγὼ νὰ κάμω τὴν δοκιμὴν μου;
Ἄφητε με αὐτὴν τὴν εὐχαρίστησιν. Δὲν μὲ εἶπτε
ὅτι ἔδειξε διὰ τὸν μέλλοντα γάμον μας, κάτι . .
ὡσάν. . . ὀλίγον δισταγμὸν;

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

. . . Μάλιστα.

ΠΡΕΥΑΝ.

Αἱ λοιπὸν, θὰ πιάσωμεν μὲ μίην πέτραν δύο λα-
γούς, καθὼς λέγουν.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Ἀλλὰ εἰξεύρετε ὅτι ἡ Μαργαρίτα σὰς ἀγαπᾶ.

ΠΡΕΥΑΝ.

Καὶ μήπως ὁ Ἑβρίκος δὲν σὰς ἀγαπᾶ; Ἄλλως τε
πῶς τὸ εἰξεύρετε;

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Μὲ τὸ εἶπε.

ΠΡΕΥΑΝ.

Δὲν τὸ εἶπε ὅμως εἰς ἐμέ.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Καὶ θέλετε νὰ σὰς τὸ εἶπῃ' μὰ τὴν ἀλήθειαν εἶ-
σθε παρὰ πολὺ φίλαυτος.

ΠΡΕΥΑΝ.

ἴσως.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Άλλα είναι παιδί.

ΠΡΕΥΑΝ.

Ίσως και αυτό.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Είστε πολύ σκληρός.

ΠΡΕΥΑΝ.

Ίσως πάλιν, αλλά θέλω να τελειώσω μίαν φοράν. Εδώ μας επλάκωσαν οι αιωνιοί δισταγμοί· αυτή η ιστορία διαρκεί πρό τριών μηνών. Αγαπάτε τον Ουαλθρύν και σας λατρεύει· η Μαργαρίτα με θέλει και δεν ζητώ άλλην πρὸ αὐτὴν εἰς τὸν κόσμον πρέπει να τελειώσῃ τέλος πάντων σήμερα, μάλιστα, κυρία, μάλιστα σήμερα. . . Καὶ ἂν εἰς ὅλα αὐτὰ εὐρεθῇ καὶ ὀλίγη φιλαυτία καὶ ὀλίγη εὐθυμία καὶ ὀλίγη βραδιουργία ἂν θέλετε. Αἰ! θεέ μου! παραβλέφετέ το εἰς ἐμέ. . . Συλλογισθῆτε ὅτι νυμφεύομαι καὶ εἶναι ἡ τελευταία φορά κατὰ τὴν ὁποίαν με ἐπιτρέπεται να γελάσω, ἡ τελευταία μου νεανική τρέλλα. . . Ἐμπρὸς κυρία, εἶμαι εἰς τὰς διαταγὰς σας.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Πρὸ πάντων εἶστε τολμηρός! λοιπὸν πρέπει να με γράψετε ἓν γράμμα.

ΠΡΕΥΑΝ.

Γράμμα σας ἐνοχοποιεῖ. Ἄλλ' ἂν θέλετε να ζήλευση, καλλίτερα να με γράψετε σεις.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Καὶ τί θέλετε να σας λέγω;

ΠΡΕΥΑΝ.

Αἰ. . . ὅτι με εὐρίσκετε γοητευτικόν. . . εὐχάριστον. . . πλήρη μετριοφροσύνης. . . καὶ ὅτι τὰ στερεά μου προτερήματα. . .

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Μὴ παίζετε, μόνον γράφετε.

ΠΡΕΥΑΝ.

Πολὺ καλὰ· ἀλλὰ σας τὸ προλέγω δὲν θὰ ἀλλάξω τίποτε εἰς ὅσα θὰ γράψω.

(Γράφει)

Η ΚΟΜΗΣΣΑ (βλέπουσα ὅ,τι γράφει)

Ἄ! τί γράφετε;

ΠΡΕΥΑΝ.

Ἀρῆτέ με να τελειώσω. (Ἐγείρεται) Ἴδου πᾶν ὅ,τι εἶμπορὼ να κάμω διὰ σας.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Ἄς ἴδωμεν. (Ἀναγινώσκει) « Ἐὰν πρέπη να σας πιστεύσω, κυρία, με ἀγαπάτε· ἀλλ' ἀρκεῖ ἄρά γε » να τὸ λέγετε; Εἶσθε βεβχία περὶ τῆς καρδίας μου δεχθῆτε τὴν χεῖρά μου, σας ἰκετεύω! Τίποτε ἂς μὴ ἐμποδίσῃ πλέον τὴν εὐτυχίαν μου ». Τῇ ἀληθείᾳ, Πρευάν, παίζετε πάντοτε. Εἰς τί θὰ με χρησιμεύσῃ αὐτὸ τὸ γράμμα; εἶναι ἀπρεπές.

ΠΡΕΥΑΝ.

Ἡὼς, ἀπρεπές;

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Βεβχίως· « Ἐὰν πρέπη να σας πιστεύσω. . . » Τί προπέτεια! . . .

ΠΡΕΥΑΝ.

Αἰ! κυρία, μία φορά εἶναι αὐτὴ καὶ εἶμπορὼ να εἶμαι προπετής πρὸς ὑμᾶς ἀτιμωρητί. Ἀρῆτέ με λοιπὸν να ὠφελῆθῶ ἐξ αὐτῆς!

Η ΚΟΜΗΣΣΑ, βλέπουσα εἰς τὸ παράθυρον.

Ἀκούω ἄμαξάν. Ὁ φίλος σας ἐπιστρέφει.

ΠΡΕΥΑΝ.

Ἄς βάλλωμεν τὸ γράμμα εἰς τὸ τραπέζι αὐτὸ με ἄλλα κουρέλια. Θὰ ὑποπτευθῇ ὅτι ἐλκυσμονήθη.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Ἄλλὰ. . . τὰ τοιαῦτα χαρτία δὲν λησιμονοῦνται.

ΠΡΕΥΑΝ.

Θαυμάζω εἰς ὅλα τὴν φρόνησιν σας· ἀλλὰ, φθάνει να τὸ εὐρῇ. Μήπως ἡ ζηλοτυπία σκέπτεται κατὰ τοὺς κανόνας τῆς λογικῆς; Ἴδου αὐτὸς, ἐρχεται. Εἰπέτε τῷ ἂν θέλετε δύο λέξεις καὶ ἔπειτα ἀποσυρῆτε, παρακαλῶ. Πρέπει να ἦσθε θυμωμένη. Φύγετε, κυρία, ἀφανισθῆτε ὡς σκιά! . . . ὡς μάγισσα! . . . σας τὸ ἐξαναλέγω αὐτὸ μόνον καταβάλλει ἓνα τίμιον ἄνθρωπον.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Δὲν εἰζεύρω τῇ ἀληθείᾳ ἂν θὰ τολμήσω. . .

ΠΡΕΥΑΝ.

Τότε σχίζω τὸ γράμμα.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Ὅχι, ὄχι. Ἀλλὰ τὸ σχέδιόν σας. . .

ΠΡΕΥΑΝ.

Τὸ συμφωνήσαμεν πλέον. Θέλετε να τὸ ἀκολουθήσετε, ναὶ ἢ ὄχι;

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Τὸ θέλω, τὸ θέλω, παρὰ πολὺ ὑπέφερα! ἀλλὰ προτιμῶ να μὴ τὸν ὀμηλίσω.

ΠΡΕΥΑΝ.

Καλὰ, ἐπιστρέφετε εἰς τὴν κάμαράν σας, κλεισθῆτε ἐκεῖ. Καὶ μὴ φανῆτε δι' ὅλης τῆς ἡμέρας.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Ἄλλὰ. . .

ΠΡΕΥΑΝ.

Μὴ φανῆτε πλέον, σας λέγω, ἢ τ' ἀφίνω ὅλα, τὰ λέγω ὅλα.

Ἐνφ ὁ Βαρώνος εἰσέρχεται, ἡ Κόμησσα ἐξέρχεται ψυχρῶς χαιρετίζουσα.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ, τῷ Πρευάν.

Ναί, ἂς ὑποφέρῃ καὶ αὐτός! ἔὰν με ἠγάπα. . .

ΠΡΕΥΑΝ.

Θὰ ἴδωμεν.

ΣΚΗΝΗ Θ'.

ΠΡΕΥΑΝ, ΟΥΑΛΒΡΥΝ.

ΟΥΑΛΒΡΥΝ, μένων επί τινος στιγμᾶς εκπληκτος.

Μήπως ἡ κόμησσα εἶναι θυμωμένη;

ΠΡΕΥΑΝ.

Δὲν εἰξεύρω.

ΟΥΑΛΒΡΥΝ.

Φεύγει καὶ μάλιστα μὲ χαιρετᾷ.

ΠΡΕΥΑΝ.

Θὰ εἶχε νὰ δώσῃ κλεμμίαν διαταγὴν.

ΟΥΑΛΒΡΥΝ.

Ὅχι, τὸ βλέμμα της ὁμοιάζε ἀποχαιρετισμόν . . . καὶ λυπηρόν ἀποχαιρετισμόν . . . καὶ ἐγὼ τήρχομαι . . .

ΠΡΕΥΑΝ.

Τί διάβολον! ἄκουσ' ἐδῶ, δὲν εἶναι ἴσως εὐχαριστημένη. Δὲν τὴν μετεχειρίσθησ παρα πολὺ καλὰ σήμεραν.

ΟΥΑΛΒΡΥΝ.

Ἐγὼ ! δὲν εἶπα τίποτε μὲ φαίνεται . . .

ΠΡΕΥΑΝ.

Ἢ ! εὐγενὴς ἦσο καὶ κάνεις δὲν εἰμπορεῖ νὰ παραπονεθῆ. Ἄλλ' ἐὰν νομίζης μὲ αὐτοὺς τοὺς τρόπους...

ΟΥΑΛΒΡΥΝ.

Πῶς;

ΠΡΕΥΑΝ.

Δὲν σὲ ζήτουν αὐτό.

ΟΥΑΛΒΡΥΝ.

Δὲν βλέπω τὸ σφάλμα μου' μὲ ἀνήγγειλε ὅτι τίποτε πλέον δὲν ἐμπόδιζε τὸν γάμον μας . . . καὶ ἀπεκρίθην . . . ὅτι ἔχαμα πολὺ.

ΠΡΕΥΑΝ.

Ναί, εἶπες ὅτι ἔχαρες πολὺ, ἀλλὰ δὲν ἔχαρες διόλου. Νομίζεις ὅτι ἀπατῶνται οἱ ἄνθρωποι;

ΟΥΑΛΒΡΥΝ.

Δὲν εἰξεύρω. Ἀλλὰ ἀφοῦ σὰς ἀφῆκα πρὸ ὀλίγου ὑπῆγα εἰς τοῦ συμβολαιογράφου μου καὶ διέταξα τὰ πάντα διὰ τὸν γάμον.

ΠΡΕΥΑΝ.

Ἀλήθεια;

ΟΥΑΛΒΡΥΝ.

Ἀπὸ ἐκεῖ ἔρχομαι καὶ δὲν ἔκαμα ἄλλο τίποτε. Τί παράδοξον ἔχει τοῦτο; μὲ βλέπεις μὲ εκπληξίν.

ΠΡΕΥΑΝ.

Ὅχι, ἀλλ' ἐφοβοῦμαι . . . ἐνόμιζα . . .

ΟΥΑΛΒΡΥΝ.

Μήπως δὲν τὸ εἶχαμεν συμφωνημένον; μὴ τυχὸν ἡ κόμησσα εἶναι ἱκανὴ ν' ἀλλάξῃ γνώμην;

ΠΡΕΥΑΝ.

Ἐκείνη; ὦ! σὲ ἐγγυῶμαι ὅτι ὄχι. Ἀλλὰ . . . νὰ

σὲ εἰπῶ τὴν ἀλήθειαν . . . εἶναι ἀπίστευτον . . . (καθ' ἑαυτὸν) ἠπατήθημεν τάχα;

ΟΥΑΛΒΡΥΝ.

Δὲν βλέπω τί ἀπίστευτον βλέπεις.

ΠΡΕΥΑΝ.

Τίποτε, τίποτε, εἶναι ἀπλούστατον, (καθ' ἑαυτὸν) ἄκατανόητον . . . μετὰ τὴν ἐπίσκεψιν αὐτὴν! . . .

ΟΥΑΛΒΡΥΝ.

Σὲ φαίνεται παράδοξον, ὅ,τι καὶ ἂν λέγῃς.

ΠΡΕΥΑΝ.

Ὅχι.

ΟΥΑΛΒΡΥΝ.

Μάλιστα, μάλιστα καὶ ἐνοῶ διατί. Ἡ ψυχρότης καὶ ἡ ἀμηχανία μου σ' ἐφάνησαν σήμεραν τὸ πρῶτ παράδοξα.

ΠΡΕΥΑΝ.

Ὅχι διόλου, ἔπειτα ἀδιάφορον, ἀρ' οὐ εἰς ἀποφασισμένους' καὶ ἐντελῶς μάλιστα ἀποφασισμένους;

ΟΥΑΛΒΡΥΝ.

Δὲν καταλαμβάνω πῶς δύνασαι νὰ ἀμφισβῆλλῃς.

ΠΡΕΥΑΝ.

Δὲν ἀμφισβῆλλω καὶ σὲ συγχάιρω, (λαμβάνει τὴν χεῖρα αὐτοῦ). Λοιπὸν, ἔβρισκε, εἴμεθα ἐξάδελφοι . . . ἀπὸ τὰς γυναῖκας . . . Ἡ συγγένεια αὐτὴ δὲν εἶναι χειρότερα ἀπὸ κάθε ἄλλην . . . αἱ; (καθ' ἑαυτὸν) τούτων οὕτως ἐχάγτων . . . εἶναι πολὺ παράδοξον . . . ἀλλὰ τέλος πάντων . . . λοιπὸν . . . τὸ γράμμα αὐτὸ δὲν χρησιμεύει πλέον εἰς τίποτε . . . ἄς τὸ πάρω ἐπιτηδείως πῶς . . . (Παρατηρεῖ τὴν τράπεζαν) Ποῦ τὸ ἔχωσα;

ΟΥΑΛΒΡΥΝ.

Τί σκαλίζεις ἐκεῖ;

ΠΡΕΥΑΝ.

Ἐν χαρτί. Νὰ σὲ εἰπῶ τὴν ἀλήθειαν ἐνόμιζα ὅτι ἐδίσταζες . . .

ΟΥΑΛΒΡΥΝ.

Ἐγὼ;

ΠΡΕΥΑΝ.

Ναί. (καθ' ἑαυτὸν.) Ποῦ στὸν διάβολον τὸ ἔβαλα; Ἄ! νὰ το.

(Προχωρεῖ διὰ νὰ λάβῃ αὐτό)

ΟΥΑΛΒΡΥΝ, καθήμενος καὶ μετὰ λυπηροῦ ὄρους.

Ἄ! ἐὰν ἐδίστασα εἰξεύρεις κάλλιστα διὰ τί.

ΠΡΕΥΑΝ.

Πῶς!

ΟΥΑΛΒΡΥΝ.

Ἄ! βέβαια. γνωρίζεις τὴν ζωὴν μου καὶ γνωρίζεις πολὺ καλὰ τὸν λόγον . . .

ΠΡΕΥΑΝ.

Ἐγὼ! ὄχι διόλου.

ΟΥΑΛΒΡΥΝ.

Ἡ ἐλευθρία αὐτὴ ἀνάμνησις . . .

ΠΡΕΥΑΝ.

Ποία ανάμνησις;

ΟΥΑΛΒΡΥΝ.

Και έρωτῆς;

ΠΡΕΥΑΝ.

Νά πάλιν ἡ Κυρία Δαρσύ. Μήπως ἔχεις σκοπὸν νὰ μὲ διηγηθῆς καὶ ἑκατοστὴν φορὰν τὴν ἀξιοδάκρυτον ἱστορίαν;

ΟΥΑΛΒΡΥΝ.

Δὲν θὰ σὲ τὴν διηγηθῶ. Περιγελᾶς τὰ πάντα.

ΠΡΕΥΑΝ.

Ὅχι, ἀλλὰ μὲ τὴν ἀδειάν σου περιγελῶ τὴν Κ. Δαρσύ.

ΟΥΑΛΒΡΥΝ.

Πῶς τρέχεις, εἰάν τὴν ἐγνώριζες.

ΠΡΕΥΑΝ.

Ὦ! μάλιστα θ' ἀγόραζα καλὸ κουμάσι!

ΟΥΑΛΒΡΥΝ.

Ὅπως θέλεις. . . τὴν ἠγάπησα. . . Σφάλμα, ἀνοησία, γελοῖον, ἂν θέλῃς, τὴν ἠγάπησα. . . καὶ τὸ κακὸν τὸ ὅποιον μ' ἐπροξένησε μὲ τρομάζει διὰ τὸ μέλλον. . . Φοβοῦμαι μήπως ὁμοιάζει τὸ παρελθόν.

ΠΡΕΥΑΝ.

Αἶ! ἄρες τὸ παρελθόν! ποῖος δὲν ἔχει τὸ εἰδικόν του· θὰ γίνῃς εὐτυχῆς. . . λησμονήσῃς πρῶτον ὅλα. . . Μήπως εἶσαι εἰς τὸ κακουργιοδικεῖον καὶ σὲ ζητοῦν τὰ προηγούμενά σου; Ἐλα, ἔλα νὰ ἴδῃς αὐτὸ τὸ βιβλίον. . . ἔχει μίαν ζωγραφίαν τῆς Μαργαρίτας.

ΟΥΑΛΒΡΥΝ.

Τὴν γνωρίζω. . . Ἄ! φίλε μου, ἂν εἰξουρες! . . .

ΠΡΕΥΑΝ.

Ἄλλ' εἰξεύρεις πολὺ καλὰ ὅτι εἰξεύρω. . . (ἔχων εἰς τὴν χεῖρα τὴν ἐπιστολὴν ἣν εὔρει). Μία μόνον γυναῖκα ὑπάρχει εἰς τὸν κόσμον; Ἡ Κυρία Δαρσύ σὲ ἐλύπησε, ἐφάρθη ἄσχημα· σὲ ἀφῆκε εἰς τὰ κρῦα τοῦ λουτροῦ καὶ τὸ χειρότερον σὲ εἶπε ψεύματα. Εἶναι κκακοποιὸν ζωῦριον. Αἶ! ἔπειτα; ἔχεις σκοπὸν νὰ τὴν κάμῃς φρόνητρον διὰ τὸν ἑαυτὸν σου μόνον; δὲν θὰ ἰατρευθῆς λοιπὸν ποτὲ ἀπὸ αὐτὸ τὸ δηλητήριον;

ΟΥΑΛΒΡΥΝ, ἐγειρόμενος.

Βεβαίως εἰάν ἡ λύπη ἠδύναντο νὰ καταπραῦνθῇ. . . Ἐάν μ' ἐπανήρχετο καὶ μικρὰ ἐλπίς. . . εἰάν ἐπίστευα ὅτι δύναμαι νὰ λησμονήσω. . . βεβαίως εἰς αὐτὴν τὴν οἰκίαν.

ΠΡΕΥΑΝ.

Ἐάν ἐδύνασο, εἰάν ἐπίστευες. . . λοιπὸν, δὲν ἀπεφίστιες;

ΟΥΑΛΒΡΥΝ.

Ἀπεφάσισα ἀλλ' ὅταν σκέπτομαι τρέμω.

ΠΡΕΥΑΝ.

Μὲ φαίνεται ὅτι θὰ βάλω πάλιν τὸ γράμμα μου

εἰς τὴν θέσιν του. (μεγαλοφώνως) Ἀλλὰ τέλος πάντων, σὲ ἀρέσει ἢ κόμησσαι καὶ ἢ ὄχι;

ΟΥΑΛΒΡΥΝ.

Καὶ ἀμφιβάλλεις; μὴ λέγῃς μὲ ἀρέσει· μὲ γοητεύει, μὲ μαγεύει. Δὲν γνωρίζω καμμίαν εἰς τὸν κόσμον ἀξίαν νὰ παραβληθῇ κατ' οὐδὲν πρὸς αὐτήν. . .

ΠΡΕΥΑΝ.

Ἀλήθεια;

ΟΥΑΛΒΡΥΝ.

Δὲν τὴν ἐξετίμησας.

ΠΡΕΥΑΝ.

Καὶ μάλιστα.

ΟΥΑΛΒΡΥΝ.

Τὴν εἶδες ἐν παρόδῳ, διὰ τῆς ἐλαφρότητός σου. Εἰς τὴν εἰλικρίνειαν ἀναμιγνύει πνεῦμα καὶ εἰς τὸ πνεῦμα προσθέτει καρδίαν. Εἶναι ἡ χάρις καὶ ἡ καλλονὴ αὐτόχρημα. . . Ὅταν τὴν παρατηρῶ. . . βλέπω τὴν εὐτυχίαν εἰς τοὺς ὀφθαλμούς της.

ΠΡΕΥΑΝ.

Διατί δὲν τὰ λέγεις εἰς ἐκείνην ἀλλὰ εἰς ἐμέ; μήπως θέλῃς νὰ μ' ἐπάρῃς γυναῖκα;

ΟΥΑΛΒΡΥΝ.

Ἄδικροῦ διὰ τοὺς ἐμπαιγμούς σου.

ΠΡΕΥΑΝ.

Τὴν ἀγαπᾷς;

ΟΥΑΛΒΡΥΝ.

Τὴν λατρεύω.

ΠΡΕΥΑΝ.

Λοιπὸν. . . (βάλλει εἰς θυλάκιον τὸ γράμμα) Εἶναι ἐδῶ πλησίον δύο βήματα, εἰς τὸ δωμάτιόν της. . . Τί διάβολον. . . ἂν ἤμην εἰς τὴν θέσιν σου. . .

ΟΥΑΛΒΡΥΝ, καθήμενος πάλιν

Ἐπεθύμουν νὰ εἶμαι εἰς τὴν εἰδικήν σου. Ἄ! εἰς εὐτυχῆς, νυμφεύσασαι τὴν Μαργαρίταν, ἐν ᾧ ἐγώ. . .

ΠΡΕΥΑΝ, καθ' ἑαυτὸν

Ἐγύρισεν ὁ ἄνεμος. (μεγαλοφώνως) Νυμφεύομαι τὴν Μαργαρίταν. . . Ἀμφιβάλλω.

ΟΥΑΛΒΡΥΝ.

Ὅχι;

ΠΡΕΥΑΝ.

Ὅχι.

ΟΥΑΛΒΡΥΝ.

Εἶναι δυνατόν; κόρη τόσον ὀραία καὶ εὐγενῆς, ἐνίστε μόνον ὀλίγον ὑπὲρ τῆ δέον εὐθύμος, ἀλλὰ πλήρης προτερημάτων καὶ ἀξίας. . . πλουσιωτάτη. . . Δὲν εἶχες δώσει τὸν λόγον σου;

ΠΡΕΥΑΝ.

Καὶ σὺ τί ἔκαμες τὸν εἰδικόν σου;

ΟΥΑΛΒΡΥΝ.

Δὲν τολμῶ, δὲν εἰμπορῶ, δὲν θὰ τολμήσω ποτέ. . . ἐκτὸς ἂν. . . ὅμως. . .

ΠΡΕΥΑΝ, καθ' ἑαυτὸν

Νὰ σ' ἐπάρῃ ὁ διάβολος!

ΟΥΑΛΒΡΥΝ.

Εάν είξευρες ποία ανάμνησις και ποιον προαισθημα με κατέχουν! Όταν αγαπή κανείς ενδέχεται να ήναι γελοιος, άλλ' όταν υποφέρει ποτέ.

ΠΡΕΥΑΝ.

Και από τί υποφέρεις σε παρακλω; ώθησε αυτην την θύραν. . . σε περιμένει.

ΟΥΑΛΒΡΥΝ.

Ναι, η ετυχία είναι ίσως εκει, οπισθεν αυτης της θύρας. . . αλλά δεν έχω την δύναμιν να την ανοίξω. . . θα οπισθοχωρήσω εις το κατώφλιον. . . η ελπίς δεν με στέργει πλέον.

ΠΡΕΥΑΝ.

Ωθησε, σε λέγω, την θύραν! Άκουσε Ερρίκκε, είξεύρεις αυτην την στιγμην με τί ομοιάσεις; ομοιάσεις, με συμπάθειαν, ονον ο οποιοσ δεν τολμά να διαβη βράκιον.

ΟΥΑΛΒΡΥΝ.

Όπως θέλεις. . . Σὺ ο οποίος περιπαίζεις τα δεινά μου δεν επροδόθης ποτέ; Παραδέχομαι, εάν το επιθυμείς, ότι δεν απήντησας σκληράς γυναίκας, άλλ' άπιστους και κακοποιούς δεν εύρες;

ΠΡΕΥΑΝ.

Ενίοτε, όπως ελοι.

ΟΥΑΛΒΡΥΝ.

Α! ανάθεμα εις εκείνην η οποία σε δίδει αυτην την λυπηράν πείραν! η ασταθής γυνή γίνεται ο δήμιος των ανδρων. Αναίσθητος προς τα δεινά του πάσχοντος, είναι σκληροτάτη ψυχή και αντιθάσσουτος! νομίζει ότι αν σε προσφέρει την φιλιαν, αντι του έρωτος τον οποιον σε αφαιρει, εξεπλήρωσε το χρέος της! και τί φιλία! ουτε καν φάντασμα φιλικας είναι! που ελικρίνεια, που εμπιστοσύνη! αιώνιον ψεύμα, αδιάκοπος βάσανος, και ετυχής εκεινος τον οποιον φρονεί!

ΠΡΕΥΑΝ, καθ' εαυτον

Αφύκτως πρέπει να μεταχειρισθώ δραστικόν φάρμακον που να βάλω αυτό το γράμμα; . . . μέσα εις το κάλυμμα της κεραλης του; . . . όχι! εμπορει να εννοήση. . . Α! ευρηκα, ευρηκα! . . . εις το ειδικόν μου. (Ρίπτει το γράμμα εις τον ιδιον εαυτου πλου) Και δια να το ευρη. . . (λαμβάνει τον του Ουαλβρον.) Χαίρε, Ερρίκκε. Το κάτω, κάτω της γραφής έχεις ίσως δικαιον. Η κόμησσα με τα γλυκά της ομμάτια έχει και την κεφαλην ολίγον ελαφράν! . . .

ΟΥΑΛΒΡΥΝ.

Πιστεύεις;

ΠΡΕΥΑΝ.

Τίς είξεύρει; γυναίκα είναι.

ΟΥΑΛΒΡΥΝ.

Αλλά παλιν. . . την νομίζεις ικανήν; . . .

ΠΡΕΥΑΝ.

Διατί όχι. Το κατ' εμε, σε συμβουλεύω να μετα-

φέρης άλλου την αγαπην σου. Καλλίτερα νομφεύσου την Ελένην. . .

ΟΥΑΛΒΡΥΝ.

Αλλά. . .

ΠΡΕΥΑΝ.

Αυτό είναι το φρονιμώτερον. Χαίρε, φίλε μου, (καθ' εαυτον εξερχόμενος). Θα τον επισλέπω.

ΣΚΗΝΗ Γ.

ΟΥΑΛΒΡΥΝ μόνος.

Πολύ γρήγορα ήλλαξε γνώμην! τί σημαίνει αυτό; είχε μυστηριώδες υφος και ενταυτώ εμπαικτικόν. . . Α! είναι η διάθεσις της στιγμής. . . Εν τούτοις πρέπει να ιδω την κόμησσαν. . . να μάθω δια ποιον λόγον με εδέχθη τόσοσ παραδόξως. . . θα έδιδα ότι ειχα εις αυτον τον κόσμον. . . Τι εκαμα το καπέλλον μου; . . . Α! . . . όχι, είναι του Εδουάρδου. Αυτός ο τρελλός επήρε το ιδικόν μου. (Ευρίσκει το γράμμα). Τι είναι αυτό; από που είναι αυτό το χαρτί; γράμμα! ουτε επιγραφη, ουτε σφραγίς. (Δαναγινώσκει) «Εάν πρέπει να σας πιστεύσω. . . » Μεγαλοδύναμε Θεέ! είναι δυνατόν; . . . πως! ο Εδουάρδος ο παιδικός μου φίλος! τοιαύτη προδοσία! Α! κατεβλήθη, κατεστράφη! ποιος εδύνατο να το πειδή; Ο Εδουάρδος, η κόμησσα να με απατήσουν κατ' αυτον τον τρόπον! Δι' αυτό με περιέπαιζε, εννοώ τώρα διατί εφυγεν εκεινη. Ναι, μ' επαιξαν αφεύκτως και με ειχαν δια να περουν τον καιρόν. . . ε! θα εκδικηθώ. . . τρέχω να τον εξαναεύρω. . . θα τω ζητήσω ικανοποίησιν. . . Όχι, όχι καλλίτερα ως εμβω εδω να ειπω κατά πρόσωπον. . . Α! . . .

ΣΚΗΝΗ ΙΑ'.

ΟΥΑΛΒΡΥΝ, ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

ΟΥΑΛΒΡΥΝ!

Σει; είσθε, κυρία Μαργαρίτα! Ελάτε ο θεός σας στέλλει.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Πώς, ο θεός; η εξαδέλφη μου. Ανεχώρησεν ο Κ. Πρευάν;

ΟΥΑΛΒΡΥΝ.

Μάλιστα πρό ολίγου. . . Α! πόσον ετυχής είναι. . . μόνον δι' αυτον σκέπτεσθε. . . τον αγαπάτε. . . Μάθετε λοιπόν. . .

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Ω! τον αγαπώ, τον αγαπώ. . . μη βιάζεσθε, παρακαλώ! Αποφασίζετε πολύ γρήγορα. Αλλά τί έχετε, Παναγία μου! προξενείτε φόβον.

ΟΥΛΑΒΡΥΝ.

Μάθετε ὅτι μὰς προδίδουν καὶ τοὺς δύο.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Ποίους καὶ τοὺς δύο ;

ΟΥΛΑΒΡΥΝ.

Σὰς καὶ ἐμέ.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ

Καὶ ποίος εἶναι ὁ προδότης ;

ΟΥΛΑΒΡΥΝ.

Ὁ ἄπιστός μου φίλος καὶ ἐπίβουλος ἐραστής σας!...

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Ὦ ! . . . Ὦ ! . . . τί ἐκφράσεις ! . . . τὸν Κύριον
Πρευάν βαπτίζετε μὲ αὐτὰ τὰ ὀνόματα ;

ΟΥΛΑΒΡΥΝ.

Μάλιστα, αὐτὸν τὸν ἴδιον.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Ἀστειώσατε βέβαια.

ΟΥΛΑΒΡΥΝ.

Ὅχι, δὲν ἔχω διόλου ὄρεξιν.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Καὶ ποία εἶναι αὐτὴ ἡ προδοσία;

ΟΥΛΑΒΡΥΝ.

Ἴδου, κυρία, ἀναγνώσατε αὐτὸ τὸ γράμμα.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ, ἀναγνώσκουσα.

« Ἐάν πρέπει νὰ σας πιστεύσω, κυρία . . . »

ΟΥΛΑΒΡΥΝ.

Παρατηρήσατε, παρακαλῶ, παρατηρήσατε, κυρία,
ἂν ἦτο δυνατόν νὰ περιμένῃ τις . . .

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ, ἀναγνώσκουσα.

« Τίποτε ἂς μὴ ἐμποδίσῃ πλέον τὴν εὐτυ-
χίαν μου . . . »

ΟΥΛΑΒΡΥΝ.

Τί λέγετε ; Εἰς ποίαν γυναῖκα τολμᾷ τις νὰ γρά-
ψῃ μὲ τοιοῦτον ὕψος ; ὑπάρχει τίποτε εἰς τὸν κό-
σμον τολμηρότερον καὶ ἀθαδέστερον ;

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Τῆ ἀληθείᾳ . . .

ΟΥΛΑΒΡΥΝ

Δὲν εἶναι φανερόν ὅτι διὰ νὰ γράψῃ τις κατ' αὐ-
τὸν τὸν τρόπον εἰς γυναῖκα πρέπει νὰ κρίνῃ ὅτι ἔχει
τὸ δικαίωμα ; καὶ πάλιν εἶναι δυνατόν νὰ τὸ ἔχῃ τίς
ποτε ; Καὶ ἡ κόμησσα ὑπαφέρει τοιοῦτους λόγους !
Κυρία, πρέπει νὰ ἐκδικηθῶμεν.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ, ἀναγνώσκουσα πάντοτε.

« Ἀλλ' ἀρκεῖ ἄρα γε νὰ μὲ τὸ λέγετε ; . . . »

ΟΥΛΑΒΡΥΝ

Ἀναγινώσκετε μὲ προσοχὴν.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Ναι, ἀκούω τὴν ἀνάγνωσίν μου . . . Θέλετε νὰ
ἐκδικηθῶμεν πῶς ;

ΟΥΛΑΒΡΥΝ.

Ἐάν τοὺς ἐγκαταλίπωμεν καὶ τὰ χαλάσωμεν ἐν-

τελῶς μὲ αὐτούς. Μὰς παίζουν καὶ μὰς ἀπατοῦν
— Ἐάν αἰσθάνεσθε καθὼς ἐγὼ τὴν μεγάλην αὐτὴν
ὑβριν, ἂς λησμονήσωμεν δύο ἀγνώμονας . . . Δεχθῆ-
τέ με ὡς ἄνδρα.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ, ἀλλοφρονουσα.

Ὡς ἄνδρα ;

ΟΥΛΑΒΡΥΝ.

Μάλιστα τολμῶ νὰ τὸ προτείνω καὶ ἂν δὲν κα-
ταρρονήσατε τὴν παράκλησίν μου, θὰ ἀφιερῶσω ὀλο-
κληρὸν τὴν ζωὴν μου διὰ νὰ ἐξαλείψω τὴν μισητὴν
ἐνθύμησιν τῆς προδοσίας αὐτῆς, ἥτις βεβαίως σας...

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ, ἀναγινώσκουσα πάντοτε.

Πὲ ἀφιερώνετε ὀλόκληρον τὴν ζωὴν σας ; . . .

ΟΥΛΑΒΡΥΝ.

Μάλιστα, τὸ ὀμνῶ, καὶ ὅταν δίδω τὸν λόγον
μου, ἐγὼ . . .

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ

Ποῦ εὑρετε αὐτὸ τὸ γράμμα ;

ΟΥΛΑΒΡΥΝ.

Εἰς τὸ καπέλλον μου, δηλαδή, ἔχι' εἰς τὸ εἰδικόν
του, διότι ἐπροδόθη ἀπὸ ἀνεπιτηδεύτητα.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Εἰς τὸ καπέλλον του ;

ΟΥΛΑΒΡΥΝ.

Μάλιστα ἐκεῖ εἰς αὐτὸ τὸ κάθισμα.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Κύριε Οὐαλβρὺν σας περιέπαιξαν.

ΟΥΛΑΒΡΥΝ.

Τί ἐννοεῖτε, κυρία ! Τὸ γράμμα αὐτὸ ; . . .

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Τὸ γράμμα αὐτὸ δὲν εἶναι εἰμὴ ἀστεϊσμός.

ΟΥΛΑΒΡΥΝ.

Ἀστεϊσμός ! θὰ ἦτο πολὺ ἀλλόκοτος. Καὶ πόθεν
τὸ συμπεραίνετε ; Ἐξυφάνθη συνωμοσία ; ἐστήθη
κἀμμία παγίς κατ' ἐμοῦ ; Ὀμιλήσατε, ἐμάθετε περὶ
τούτου τίποτε ;

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Ὅχι τίποτε, ἀλλὰ εἶναι ἠλίου φαεινότερον.

ΟΥΛΑΒΡΥΝ.

Πῶς ! ἐξηγηθῆτε, δι' ὄνομα τοῦ Θεοῦ. Ἐάν ἦναι
παγίς καὶ τὴν γνωρίζετε . . .

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Ὅχι δὲν γνωρίζω τίποτε, ἀλλ' εἶμαι βεβαία. (Ἀ-
γινώσκουσα πάλιν τὴν ἐπιστολήν.) « Ἐάν πρέπει νὰ σας
πιστεύσω, κυρία . . . » χὰ ! χὰ ! χὰ ! (γελᾷ) καὶ τὸ
θεωρεῖτε χὰ ! χὰ ! ἀληθές ! . . . χὰ ! χὰ ! Θεέ μου,
τί τρέλλα ! . . . καὶ πιστεύετε ὅτι ἡ ἐξαδέλφη μου...
ὅτι ὁ Κύριος Πρευάν . . . χὰ ! Θεέ μου . . . καὶ δὲν
βλέπετε ὅτι εἶναι ἀδύνατον . . . χὰ ! χὰ !

ΟΥΛΑΒΡΥΝ.

Τῆ ἀληθείᾳ, δὲν βλέπω . . .

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ, γελῶσα πάντοτε.

Χά! χά! χά! ὁ ταλαίπωρος βρωῶνος... δὲν βλέπει... δὲν παρατηρεῖ... χά! χά! ἔνεκα τούτου... Τὸ σοβαρὸν σας θὰ μὲ κάμῃ ν' ἀποθάνω ἀπὸ τὰ γέλοια καὶ θέλετε νὰ μὲ στεφανωθῆτε, χά! χά!... σας ζητῶ συγχώρησιν, ἀλλ' εἶναι ἔλωσ διόλου χωρὶς νὰ τὸ θέλω... χά! χά! ἀλλ' εἶναι ἀδύνατον!... Δὲν ἔχει νόημα!... χά! χά!...

ΟΥΑΑΒΡΥΝ.

Μὰ τὴν ἀλήθειαν, κυρία, ὅταν σας εἶδειξα τὸ γράμμα δὲν ἐπίστευα ὅτι θὰ σας εἶδιδα τόσῃ εὐθυμίαν. Ἀλλὰ παγίς ἦ ὄχι...

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Ἀφοῦ σας λέγω ὅτι δὲν εἰξεύρω τίποτε.

ΟΥΑΑΒΡΥΝ.

Ἐγὼ ὁμῶς εἰξεύρω τί πρέπει νὰ κάμω. Προσκυνῶ, κυρία Μαργαρίτα.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Ποῦ πηγαίνετε; Ἐλάτε μαζί μου εἰς τῆς ἐξαδέλφης μου' ὅλα θὰ ἐξηγηθοῦν.

ΟΥΑΑΒΡΥΝ.

Τὴν ἐξαδέλφην σας δὲν θὰ τὴν ἐξαναῖδω πλέον εἰς τὴν ζωὴν μου... καὶ σας ἀκόμη... οὔτε κανένα ἄνθρωπον... πλὴν ενός... Γελάσετε, ἂν θέλετε... Σὰς εὐχομαι νὰ μὴ μάθετέ ποτε τί ὑποφέρει ὅστις προδοθῇ!... Ἄ! καταθλίβομαι... ἀπελπισία!... Δυστυχία εἰς αὐτόν! εἰς ἐμέ!... Προσκυνῶ, προσκυνῶ, κυρία!

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Ἀκούσετε δά.

ΟΥΑΑΒΡΥΝ.

Προσκυνῶ, προσκυνῶ!

Σ.

(Ἔπεται τὸ τέλος)

ΤΟ ΜΝΗΜΕΙΟΝ ΤΟΥ ΛΥΣΙΚΡΑΤΟΥΣ.

—οοο—

Μεταξὺ τῶν ἀρχαίων μνημείων τῶν Ἀθηνῶν ἐν τῶν πεγεργοτάτων διὰ τε τὴν ἐποχὴν καὶ τὴν ἀφορμὴν τῆς ἀνεγέρσεώς του, καὶ διὰ τὴν κομψότητα τῆς κατασκευῆς του, ἀλλὰ συγχρόνως ἐν τῶν ἦττον γνωστών καὶ εἰς αὐτοὺς τοὺς κατοίκους τῆς πόλεως, ἦν κοσμεῖ, εἶναι τὸ μνημεῖον τοῦ Λυσικράτους, τὸ ὑπὸ τοῦ ὄγλου καὶ ὑπὸ πολλῶν προσέτι τῶν ἀξιούντων ὅτι δὲν εἶναι ὄχλος, κοινῶς ὀνομαζόμενον Φανάρι τοῦ Διογένους, ἢ Φανάρι τοῦ Δημοσθένους.

Ἰπὸ τὴν Ἀνατολικὴν πλευρὰν τῆς Ἀκροπόλεως κείμενον, εἰς μέρος τῆς πόλεως ἄγευστον εἰσέτι τῆς σκαπάνης τοῦ ρυμοτόμου, ἀφανὲς μεταξὺ οἰκίσκων καὶ ἐρειπίων, κείται ἐκτὸς τῆς πεπατημένης ὁδοῦ τῶν

περιηγητῶν, καὶ δὲν ἔλλοι εἰμὴ τῶν εἰδημόνων τὰ βλέμματα, οὐδὲ προσφυλάττεται συνήθως ἀπὸ ἀπειροκάλων κακώσεων.

Στηριζόμενον ἐπὶ τετραγώνου βάσεως λίθων ἀκατεργάστων, ἧτις ὁμῶς πιθανῶς ἐκρύπτετο ὑπὸ γῆν, ἐγείρεται ἐπ' αὐτῆς στρογγύλον, κυλινδροειδὲς, ἔχον μόλις ἕξ ποδῶν τὴν διάμετρον, καὶ τὸ ὅλον ὕψος 3½ ποδῶν· κατὰ δὲ τὴν περιφέρειαν αὐτοῦ ἕξ ἡμικίονας κορινθιακοὺς, τοὺς ἀρχαιοτέρους γνωστοὺς τοῦ κατακόσμου τούτου ρυθμοῦ. Τὰ δὲ μεταξὺ τῶν κίωνων τούτων διαστήματα, πλὴν τοῦ πρὸς δυσμὰς, ἀφεθέντος δι' εἰσοδον, κλείονται ἕκαστον ὑπὸ μιᾶς μονολίθου πλακῆς, ἀνιούσης μέχρι τοῦ ὑποτραχηλίου τῶν κιονοκράνων. Τὰ δὲ μεταξὺ τῶν κιονοκράνων διαστήματα κλείονται εἰσέτι ἐν μέρει, καὶ ἐκλείοντο ἐντελῶς ὅτε τὸ μνημεῖον ἦτον ἔτι ἄρτιον, ὑφ' ἐτέρων πλακῶν, ὧν ἑκάστη ἔφερεν ἀνά δύο τρίποδας κομψῶς ἀναγεγλυμμένους, ὡς δεικνύει ἐν μόνον περισιωζόμενον αὐτῶν δείγμα. Ὁ στρογγύλος θριγκὸς φέρει μακρὰν ἐπιγραφὴν, εἰς τὸ τρίπλοῦν ἐπιστύλιον, καὶ ἀνάγλυφον ζωοφόρον, καὶ ἡ ἀροφή εἶναι κωνοειδῆς, λεπιδιωτὴ ἐξωθεν, καὶ κορυφουμένη εἰς ὑψηλὸν τρίπλοῦν ἀνθήμειον.

Τὸ σχῆμα τοῦτο τοῦ κυλίνδρου ἀπολήγοντος εἰς ὄξυ, ἐνεποίησεν εἰς τοὺς ἀρχαιολόγους ἐποχῆς τινος σκότους καὶ ἀμαθείας τὴν λαμπρὰν ἰδέαν ὅτι τὸ μνημεῖον ἦτον (οἱ σοφώτεροι περὶορίζοντο λέγοντες ὅτι ὁμοιάζει) τὸ φανάριον ὃ ἐκράτει ὁ Διογένης, ἄνθρωπον ζητῶν. Τούτους χλευάζοντες, ἐγνωμοδότου ἄλλοι εἰδημονέστεροι ὅτι ἦτον ὄχι τοῦ Διογένους, ἀλλὰ τοῦ Δημοσθένους φανάρι, ἢ ὁ λύχνος πρὸς ὃν ἔγραψεν ὁ μέγας ρήτωρ, καὶ τούτου τῶν ἐλλυγνίων ὅτι ὄξον αἱ δημηγορίαι του. Εἰς τῶν περιηγητῶν τῆς προπαραλθούσης· ἑκατονταετηρίδος, ὁ Γάλλος Σπῶν, νομίζων ὅτι δύναται γενικώτερον νὰ ἐκλάβῃ τὴν σημασίαν τῆς λέξεως φανάρι, φρονεῖ ὅτι τῆς ἐπωνυμίας ταύτης αἴτιον εἶναι τὸ τριγωνικὸν τοῦ ὀρθοῦ κόσμημα, ἀναπολοῦν, ὡς αὐτὸς νομίζει, τὸ σχῆμα ἀρχαίου λύχνου. Περὶεργος δὲ δύναται νὰ θεωρηθῇ ἐνταῦθα ἡ ἀνάμιξις τοῦ ὀνόματος τοῦ Δημοσθένους, συνδυαζομένη μετὰ τῆς περιστάσεως ὅτι οὐ μακρὰν τῆς θέσεως τοῦ μνημείου τούτου, ὅλον τὸ ἔδαφος τῆς πόλεως εἰς μέγα βάθος εἶναι πλήρως σιδηροσκωρίας. Εἰς γνωστὸν, ὁ ρήτωρ ἐκείνητο πλούσιος σιδηρουργεῖα, καὶ ἴσως δυνάμεθα νὰ εἰκάσωμεν ὅτι ταῦτα ἔκειντο ἐνταῦθα περίπου, ὅπου παρέμεινον καὶ τὰ ἴχνη αὐτῶν καὶ τὸ ὄνομα τοῦ ἐνδόξου ἰδιοκτητοῦ των.

Αἱ παράδοξοι δὲ αὐταὶ ἐπωνυμίαι πηγάζουσιν ἐκ χρόνων καθ' οὓς εἶχε σθεσθῆ πάσα ὀρθὴ γνώσις τῆς ἀρχαιότητος καὶ οἱ ὑποτιθέμενοι λόγιοι ὡς χρησμοὺς ἐπέβαλλον τὰς ἑαυτῶν ἀλογίας. Τότε τὸν Παρθενῶνα ὀνόμαζον Πάνθειον ἢ ναὸν τοῦ ἀγνώ-

3. ΟΝΟΣ ΚΑΙ ΡΥΑΚΙΟΝ

Κωμωδία εἰς μίαν πρᾶξιν.

—

Πρόσωπα.

ΜΑΡΚΗΣΙΟΣ ΠΡΕΥΑΝ. ΒΑΡΩΝΟΣ ΟΥΑΛΒΡΥΝ.

ΚΟΜΗΣΣΑ. ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ, ἐξαδέλφη αὐτῆς.

Ἡ σκηνὴ ἐν Παρισίοις. — Αἴθουσα.

(Τέλος. Ἴδε φυλλάδ. 295 καὶ 296.)

ΣΚΗΝΗ ΙΒ΄.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ, μόνη· ἔπειτα ἔρχεται ὁ ΠΡΕΥΑΝ.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Φεύγει μὲ τὰ σωστά του, ὡσάν μαινόμενος. Ἐλαίπωρε βαρῶνε! Ἴσως εἰς ἀξιολόπητος. . . Ἀλλὰ παρά πολὺ κωμικὴ ἦτον ἡ ἀπελπισία σου. . . καὶ αἱ προτάσεις ἐκεῖναι. . . Ἄ! εἶναι ἀπίστευτον! . . .

ΠΡΕΥΑΝ, καθ' ἑαυτὸν.

Ἴδού λοιπόν ἡ μικρὰ ἀπειθὴς, ἡ ὅποια τολμᾷ νὰ διστάζῃ, καθὼς λέγουν. Εἶναι πολὺ εὐθυμος, μὲ φαίνεται. . . Τί διάβολον! θὰ ἐμιλήσῃ ἀφεύκτως καὶ αὐτή. (Μεγαλοφώνως) Τί εἶναι λοιπόν; τί τρέχει; εἰσθε εἰς μεγάλην εὐθυμίαν, κυρία. . . Μαργαρίτα, διὰ νὰ γελάσετε ὀλομόναχη.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

« Διὰ νὰ γελάσετε. . . » Πάλιν εἰδικαί σας φράσεις. Πότε θὰ μάθετε τὴν γραμματικὴν; . . .

ΠΡΕΥΑΝ.

Ἄν εἰξεύρω! ἀλλὰ σεῖς, κυρία Μαριγῶ, κατὰ τὴν καθαρεύουσαν γλώσσαν, διὰ τί γελάτε;

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Μὲ εἶναι ἀδύνατον νὰ θυμώσω διότι μὲ μένει ἀκόμη πολλὴ ἔρεξις νὰ γελάσω. Ὁ κύριος Οὐαλβρὺν ὁ ὅποιος πρὸ ὀλίγου ἀνεχώρησε. . .

ΠΡΕΥΑΝ.

Τί λοιπόν;

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Μ' εἰδαίξε γράμμα. . .

ΠΡΕΥΑΝ.

Γράμμα; . . .

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Μὲ τὴν ὑπογραφήν σας. . . ἐννοεῖται, ἀτοπώτατον. . . γράμμα πρὸς τὴν ἐξαδέλφην μου. . .

ΠΡΕΥΑΝ.

Λοιπόν; . . . (Καθ' ἑαυτὸν.) Ἄς ἰδῶμεν! (Μεγαλοφώνως.) Ἄν καταλαμβάνω τί ἐννοεῖτε.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Προσποιείσθε τώρα ότι δεν εξεύρετε τίποτε! . . .
Εκάμυτε ἄσχημα νὰ μὴ μὲ προσοδοποιήσετε, ἀλλὰ
τὸ πρᾶγμα κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον εἶναι γελοιωδέ-
στερον' τὸ παιγνίδι σας ἐπέτυχε . . . ἐντελῶς . . .
εἶναι σκληρόν. . . ἀλλὰ ἐννοῶ. . . Φαντασθῆτε ὅτι
εἶναι . . . ἔξω φρενῶν!

ΠΡΕΥΑΝ.

Ἀλήθειαι;

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Μάλιστα, σὰς ζηταῖ . . . Ὡ! πρέπει ἀφεύκτως νὰ
τὸν δώσετε λόγον! . . .

ΠΡΕΥΑΝ.

Ἐτελείωσε;

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Πᾶ! ἔχει καὶ ἄλλο' κατ' αὐτὸν εἶσθε ὁ ἀτιμότε-
τος τῶν μαρκησιῶν καὶ ἡ ώραία μου ἐξαδέλφη ἢ ἀ-
πιστοτάτη τῶν κομησιῶν! Ἀφίνει ὅλα, μᾶς ἐγκατα-
λείπει . . . θέλει νὰ σὰς σκοτώσῃ καὶ νὰ μὲ στεφρα-
νωθῇ.

ΠΡΕΥΑΝ.

Νὰ σὰς στεφρνωθῇ . . . αὐτός;

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Μάλιστα, κύριε.

ΠΡΕΥΑΝ.

Πρέπει νὰ ἦναι πολὺ θυμωμένος! . . . Καὶ τί ἀ-
πεκρίθητε εἰς τοῦτο;

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Ἐγέλασα μόνον . . . δὲν εἴμποροῦσα πλέον νὰ
βαστάξω.

ΠΡΕΥΑΝ.

Δὲν βλέπω ἐδῶ τίποτε τόσῳ γελοῖον.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Τί λέγετε;

ΠΡΕΥΑΝ.

Λυποῦμαι ὅτι σὰς ἔδειξεν ἐκεῖνο τὸ γράμμα.
Ἀλλ' ἀφ' οὗ ὅλα ἀνεκαλύφθησαν. . . ἀφ' οὗ τὸ κακὸν
ἔγινε. . .

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Πῶς;

ΠΡΕΥΑΝ.

Ἄς μὲ σκοτώσῃ ἂν εἴπορῃ καὶ ἄς σὰς νυμφευθῇ
ἂν θέλῃ.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Ἄ! αὐτὴ εἶναι ἡ γνώμη σας;

ΠΡΕΥΑΝ.

Τί θέλετε, ἐὰν ἀγαπῶ τὴν ἐξαδέλφην σας δὲν εἶ-
ναι σφάλμα μου' τὸ εἶχα κρυφόν. Δὲν μὲ ἀγα-
πάτε . . .

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Καὶ σεῖς;

ΠΡΕΥΑΝ.

Ἐγώ; αὐτὴ εἶναι εἰδική μου ὑπόθεσις. Λυποῦμαι,
λυποῦμαι πολὺ.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Δὲν μὲ λέγετε, σοβαρῶς ὁμιλεῖτε, ἢ ἐξακολουθεῖτε
τὸ κακὸν σας παιγνίδι;

ΠΡΕΥΑΝ.

Τὸ ἐξακολουθῶ. . . σοβαρῶς.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Ἀγαπάτε τὴν ἐξαδέλφην μου;

ΠΡΕΥΑΝ.

Μάλιστα ἐξ ὅλης καρδίας.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Θέλετε νὰ τὴν νυμφευθῆτε;

ΠΡΕΥΑΝ.

Διατί ὄχι;

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Λοιπὸν, κύριε, λυποῦμαι ὅτι σὰς τὸ λέγω, ἀλλά.

ΠΡΕΥΑΝ.

Τί πρᾶγμα;

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Δὲν πιστεύω τίποτε ἀπὸ αὐτά.

ΠΡΕΥΑΝ.

Δὲν πιστεύετε τίποτε;

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Ὅχι, δὲν εἶσθε τόσῳ θηριώδης ὅσῳ λέγετε.

ΠΡΕΥΑΝ.

Θαυμάζω πόσον τὰ μικρὰ κοράσια. . .

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Κύριε!

ΠΡΕΥΑΝ.

Πόσον αἱ νέαι, θέλω νὰ εἰπῶ, εἶναι πάντοτε βέ-
βαιαι περὶ ἡμῶν. Τῇ ἀληθείᾳ πολὺ πλέον βέβαιαι
παρὰ διὰ τὸν ἑαυτὸν των.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Πλέον βέβαιαι παρὰ διὰ τὸν ἑαυτὸν των;

ΠΡΕΥΑΝ.

Βεβαιοτάτα. Ἄν τὰς ἀκούσῃ τις τὰς ἐκλαμβάνῃ
ὡς θαύματα δευδερκείας, καὶ ἂν ταῖς εἴπῃ τρεῖς
λέξεις εὐγενικὰς εὐθὺς χάνουν τὸν νοῦν των.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Ἄν ὁ σκοπὸς σας ἦναι νὰ μὲ βάλετε εἰς ἀνυπομο-
νησίαν, τὸ κατορθώσετε.

ΠΡΕΥΑΝ.

Θὰ ἐλυπούμην πολὺ διὰ τοῦτο, κυρία, καὶ φοβού-
μενος μήπως συμβῇ, φεύγω.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Μήπως ἄραγε ὁμιλῇ σοβαρά; (Μεγαλοφώνως.)
Κύριε Πρευσάν!

ΠΡΕΥΑΝ.

Κυρία;

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Σοβαρῶς, νυμφεύεσθε . . . τὴν ἐξαδέλφην μου;

ΠΡΕΥΑΝ.

Μάλιστα, Κυρία.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Και νομίζετε ότι με μέλει;

ΠΡΕΥΑΝ.

Δεν λέγω ότι σας μέλει.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Άδιαφορώ ελως διόλου.

ΠΡΕΥΑΝ.

Δεν άμφιβάλλω.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Όχι, ένομίζετε ότι ή είδησις αύτη θά με καταλύπει.

ΠΡΕΥΑΝ.

Όχι διόλου.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Ότι θά σας έμεμφόμην.

ΠΡΕΥΑΝ.

Δεν τó ένόμιζα.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Ότι θά σας έπόθουν . . . ότι θά ελυπούμην . . . (Σχεδόν κλαίουσα). Ότι θά έκλαια έσως . . .

ΠΡΕΥΑΝ.

Θεέ μου! . . . (Μεγαλοφώνως.) Μαργαρίτα. . .

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Δεν έχει πλέον ούτε Μαργαρίτα, ούτε Μαριγώ. . . Ναι, τó έπιστεύετε . . . τó ήλπίζετε. (Ό Πρευάν θέλει να λάβη την χειρά της, αύτή δέ τήν άποσύρει άποτόμως.) Όχι, δέν θά σας ειπώ τίποτε, δέν θά σας μεμφθώ διόλου, αλλά είναι άισχρόν!

ΠΡΕΥΑΝ.

Κυρία . . .

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Είναι άτιμον! Η ψεύδεσθε αύτήν τήν στιγμήν, ή μ' άπατήσατε πάντοτε. Λέγετε ότι δέν σας άγαπώ. Ποῦ τó εἰξέρετε; Σας εύρίσκω νόστιμον να τολμάτε να άποφασίσετε περι τούτου.

ΠΡΕΥΑΝ.

Άκούσατέ με.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Δέν ακούω τίποτε. Άλλ' αν μένη εις τήν ψυχήν σας έχνος τιμιότητος, θά μετανοήσατε περισσότερο, από έμέ' διότι μάθετε ότι μ' έκρίνετε κάκιστα, ότι ήπατήθητε άνεπιτηδείως νομίζοντες με άδιάφορον, ότι πολλοῦ γε και δεῖ εἶμαι άδιάφορος και ότι . . .

ΣΚΗΝΗ ΙΓ'.

ΟΙ ΑΥΤΟΙ, Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ, έχουσα εις τήν χειρά γράμμα.

Εδώ είσθε, Κύριε Πρευάν; Και βλέπω τήν Μαργαρίταν εις μεγάλην συγκίνησιν.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Εγώ, εξαδέλφη, διόλου, διόλου.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Πάλιν κάμμία νέα πανουργία, κάμμία νέα δοκιμή της κεφαλής σας; Ω! έπιτυγχάνουν θαυμάσια! . . . Ιδέτε τώρα έλαβα αυτό τó γράμμα.

ΠΡΕΥΑΝ, αναγινώσκων.

« Δέν ήτο ανάγκη, κυρία, να κοιτάσχητε προσποιημένη προς έμέ. Δέν θέλετε με ίδει πλέον εφ' ουρου ζωής και ούδέποτε θά γίνω αίτιος να δυσαρεστηθητε . . . »

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Ποίαν γνώμην έχετε περι αυτού;

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Τί τρέχει λοιπόν;

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Θά τó μάθης' λοιπόν Κύριε;

ΠΡΕΥΑΝ.

Λοιπόν, κυρία, τó εύρίσκω τέλειον. « Ουδέποτε θά γίνω αίτιος να δυσαρεστηθητε . . . » Εἶναι εἰως διόλου τίμιον και μετριοπαθές.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Τη άληθεία! τó κρῖον σας αίμα με άρσει πολύ. Έχετε πάλιν επί του θέματος αυτού κάμμιαν θεωρίαν έτοιμον; Βλέπετε ότι ο Κύριος Ουαλθρὸν έπίστευσε δυστυχώς εύκολώτατα τó πλαστόν σας γράμμα, και χάρις εις τας λαμπράς πανουργίας σας, όπως τας άνομάζετε, χάνω όχι μόνον τόν έρωτά του, αλλά και τήν ύπόληψιν του μόνου ανθρώπου τόν έποῖον άγαπώ.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ, προς τόν Πρευάν.

Πώς, κύριε, με άπατήσατε πρό εἰλιγου; Τίποτε δέν ήτο άληθινόν; με έπαίξετε ώσαν μωρόν παιδί; . . . Ά! είναι παρά πολύ!

ΠΡΕΥΑΝ.

Μάλιστα, μάλιστα, παρά πολύ' αλλά ώμολογήσατε . . .

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Δέν τó είπα.

ΠΡΕΥΑΝ.

Όχι, άλλ' εγώ τó ήκουσα. (Προς τήν κόμησσαν). Κυρία, ή κυρία Μαργαρίτα και εγώ εξηγήθημεν τέλος πάντων και εἴμεθα έντελώς σύμφωνοι.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Όλιγώτερον παρά ποτε. Ημην πρό εἰλιγου ως ε βαρώνος' τώρα είμαι ως ή εξαδέλφη μου. Ποτέ δέν θά σας συγχωρήσω.

ΠΡΕΥΑΝ.

Θά με συγχωρήσατε εύκολώτερον παρ' όσον λέγετε.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Δέν είναι πλέον καιρός παιγνιδίων, κύριε Πρευάν.

περιμένω νὰ διορθώσετε τὸ κακὸν ἀφ' οὗ σὰς εἶσθε ὁ αἴτιος αὐτοῦ.

ΠΡΕΥΑΝ.

Βεβαιότατα, κυρία, βεβαιότατα. Ἀλλὰ τί πρέπει νὰ κάμω, παρακαλῶ;

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Καὶ ἐρωτᾶτε; Ὁ Κ. Οὐαλθρόν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ μὲ κατηγορῇ ὡς ἄπιστον· πρέπει λοιπὸν κυρίως νὰ τὸν ἐκβάλετε ἀπὸ τὴν ἀπάτην.

ΠΡΕΥΑΝ.

Μάλιστα, κυρία.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Ἀλλὰ, εὐθύς.

ΠΡΕΥΑΝ.

Μάλιστα, κυρία.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Πρέπει νὰ εἰπῆτε ὕλην τὴν ἀλήθειαν καὶ ἄς ἐνοχοποιηθῶ.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Μάλιστα, καὶ ἄς ἐνοχοποιηθῶμεν.

ΠΡΕΥΑΝ.

Πολὺ καλὰ, θὰ σὰς ἐνοχοποιήσω.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Παρατηρήσετε, κύριε, παρατηρήσετε εἰς ποίους κινδύνους μὲ ἐβρίψε ἡ ἐλαφρότης σας! Καὶ ἂν δὲν μὲ εὔρη ἐνοχον τί θὰ σκέπτεται περὶ ἐμοῦ ὁ Κ. Οὐαλθρόν; Εἰς τί σφάλμα μ' ἐβρίψετε! βεβαίως πταίει καὶ ἡ ἀδυναμία μου διότι ἦτο πολὺ μεγάλη καὶ εἶναι ἀσυγχώρητος· ἀλλὰ χωρὶς τὰς κακὰς συμβουλὰς σας, ὁ θεὸς μάρτυς μου, τὸ ψεῦμα δὲ θὰ μὲ ἤρχετο εἰς τὸν νοῦν.

ΠΡΕΥΑΝ.

Εἴμαι ἐντελῶς πεπεισμένος περιτούτου.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Ἰδέτε, κύριε, τί γίνεται ὅταν λέγη τις ψεύματα!

ΠΡΕΥΑΝ.

Ἐντρέπομαι, μὴ με ἀφανίζετε.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Λοιπὸν, κύριε, τί περιμένετε;

ΠΡΕΥΑΝ.

Διὰ νὰ κάμω τί, κυρία μου;

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Πῶς! δὲν τὸ ἀπεφασίσαμεν; Νὰ ὑπάγете εἰς τοῦ Κ. Οὐαλθρόν.

ΠΡΕΥΑΝ.

Εἶναι περιττὸν, δὲν θὰ τὸν εὔρω.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Διὰ ποῖον λόγον;

ΠΡΕΥΑΝ.

Διότι θὰ ἔλθῃ ὅσον οὐπῶ.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Ἐτρελλάθητε; καὶ δὲν εἶδετε τὸ γράμμα;

ΠΡΕΥΑΝ.

Ἰσα, ἴσα αὐτὸ τὸ γράμμα μὲ πείθει νὰ τὸν περιμείνω ἐδῶ.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Μὲ ὁμνύει ὅτι δὲν θὰ μὲ ἐξαναϊδῇ πλέον ποτέ.

ΠΡΕΥΑΝ.

Αὐτὸ λέγω κ' ἐγώ. Δὲν θ' ἀοργήσῃ νὰ ἔλθῃ.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Σὰς εἶπα ὅτι τὰ παιγνιδιά σας εἶναι ἄκαικα.

ΠΡΕΥΑΝ.

Δὲν παίζω διόλου . . . Ἄ φαντάζεσθε, ὡραία κυρία, ὅτι χάνει τις γυναῖκα ὡς σας, ὅτι ἀποχωρίζεται, ὅτι τὴν λησμονεῖ, ὅτι παρηγορεῖται! . . . Ὅχι, ὄχι, εἶναι δυσκολώτερον καὶ δὲν γίνονται κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον τὰ πράγματα. Δὲν γνωρίζετε ἡμᾶς τοὺς ἐρωτευμένους ἄνδρας! Ἐν ᾧ ὁμιλοῦμεν ἐδῶ εἰζεύρετε τί κάμνει ὁ καυμένος ὁ Οὐαλθρόν; πρῶτον ἐπέστρεψε εἰς τὸ οἶκημά του ἐξω φρενῶν καὶ ὠρκίσθη νὰ τιμωρήσῃ ἐμὲ, σας, ὅλην τὴν γῆν· ἔπειτα, ἔκλαυσε. . . Ὡ! ἔκλαυσε. Ἐπειτα ἐπεριπάτησεν εἰς τὴν κάμαραν του βήματι ταχεῖ, ἐσκέφθη νὰ ταξειδεύσῃ, ἔπειτα διὰ νὰ μὴ κοπιᾷ καὶ κινηθῇ ἀπὸ τὸν τόπον του, νὰ πετάξῃ τὰ μυελά του. Τοῦτο ἀποφασίσας, κατὰ τοὺς κανόνας τῆς ἐθιμοταξίας ἐνόησε κάλλιστα ὅτι δὲν εἴμπορεῖ νὰ ἀποθάνῃ χωρὶς νὰ σας ἰδῇ καὶ τελευταίαν φοράν. Εἶπε νὰ σας γράψῃ· ἀλλὰ τί εἴμπορεῖ κάνεις νὰ γράψῃ εἰς ἓνα τόμον τὸ ὅποιον ν' ἀξίξῃ ἐν βλέμμα τοῦ ἀγαπομένου ὄντος; Ἐπῆρε λοιπὸν καὶ ἤρρησε ἑκατὸν φοράς τὸ καπέλλον του, — δηλαδὴ τὸ εἰδικόν μου, — καὶ τέλος λαμβάνων θάρσος τὸ ἔβαλε εἰς τὴν κεφαλὴν του καὶ κατέβη ἀποφασιστικᾶ· ναὶ μὲν εἰς τὸν δρόμον ἤργοπόρησεν ἴσως ὀλίγον ἀπὸ τὴν ταραχὴν του, τὸ πείσμα καὶ τὴν δικαίαν ὑπερηφάνειάν του· ἀλλὰ ἔρχεται, πλησιάζει καὶ δὲν εἶναι πλέον καιρὸς νὰ ὑποχωρήσῃ· εἶναι παρὰ πολὺ πλησίον σας καὶ ὑπὸ τὴν ἔλξιν τῆς μαγείας. Δὲν ἐξαρτᾶται πλέον ἀπὸ αὐτὸν τὸ νὰ μὴ σας ἰδῇ ἡ καρδιά του τὸν παρασύρει καὶ . . . Ἰδέτε, ἰδέτε, ἐμβαίνει εἰς τὴν αὐλήν.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Λέγετε ἀλήθειαν;

ΠΡΕΥΑΝ.

Ἰδέτε καὶ σεις ἡ ἰδία.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ τεταραγμένη.

Κύριε Πρευάν . . . θὰ ἔλθῃ.

ΠΡΕΥΑΝ.

Αἶ! μάλιστα, αὐτὸ σας ἔλεγα. Γνωρίζετε τὴν συνήθη του φράνησιν ὅταν ἀναβαίνει εἰς σας. Ἀλλ' ἐπειδὴ αὐτὴν τὴν φοράν εἶναι εἰς ἀπόγνωσιν εἴμπορεῖ ν' ἀναβῇ γρηγορώτερα.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Κύριε Πρευάν . . .

ΠΡΕΥΑΝ.

Έννοώ. Δὲν θέλετε νὰ φανῆτε εὐθύς, αἶ; Τὸν δέχομαι ἐγώ.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Προσέξτε, ὅμως . . .

ΠΡΕΥΑΝ.

Μὴ φοβεῖσθε· ἀποσυρθῆτε ἐδῶ πλησίον καὶ μὴ λησμονήσετε, ὅ,τι σὰς εἶπα πρὸ μικροῦ· ἢ δὲν εἶμαι ἄνθρωπος, ἢ θὰ στεφανωθῶμεν ὅλοι . . . ἔταν θέλετε, ἐὰν ὅμως . . .

Χαιρετῶ τὴν Μαργαρίταν.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Δὲν εἶπα τίποτε.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Ἐλα, Μαργαρίτα.

ΠΡΕΥΑΝ.

Μὴ πηγαίνετε πολὺ μακρὰν, δύο μόνον λέξεις ἔχω νὰ τὸν εἰπῶ.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Δύο λέξεις;

ΠΡΕΥΑΝ.

Ὅχι περισσότερον· μὴ ὑπάγετε μακρὰν.

ΣΚΗΝΗ ΙΔ'.

ΠΡΕΥΑΝ, μόνος. Ἐπειτα δὲ ὁ ΟΥΛΑΒΡΥΝ.

ΠΡΕΥΑΝ μόνος.

Τώρα ἔρριξε, ἐδῶ σ' ἔχω! Παρὰ πολὺ μὲ τυραννεῖς καὶ ἀνατρέπεις τὰ σχέδια μου· τώρα, μὰ τὴν πίστιν μου! σὲ κρατῶ, καὶ ζωντανὸς ἀποθαμμένος θὰ νυμφευθῆς.

ΟΥΛΑΒΡΥΝ.

Σεῖ; εἶσθε κύριε;

ΠΡΕΥΑΝ.

Ἐγὼ καθὼς βλέπετε. Δὲν ζητεῖτε ἴσως ἐμέ;

ΟΥΛΑΒΡΥΝ.

Συμπάθειον, κύριε, σὰς ζητῶ καὶ βεβαίως γνωρίζετε τί σὰς θέλω.

ΠΡΕΥΑΝ.

Ὅχι ἀκόμη, ἀλλὰ εἶσθε κύριος νά. . .

ΟΥΛΑΒΡΥΝ.

Σὰς ἐπιστρέφω τὸ καπέλλον σας.

ΠΡΕΥΑΝ.

Εὐχαριστῶ, ἤμην εἰς ἀνησυχίαν δι' αὐτό.

ΟΥΛΑΒΡΥΝ, δεικνύων τὴν ἐπιστολήν.

Σεῖς ἐγγράφετε αὐτὸ τὸ γράμμα;

ΠΡΕΥΑΝ.

Μάλιστα, κύριε.

ΟΥΛΑΒΡΥΝ.

Καὶ καταλαμβάνετε πόσον προσβλητικὸν εἶναι δι' ἐμέ;

ΠΡΕΥΑΝ.

Δὲν μὲ φαίνεται νὰ λέγῃ τίποτε περὶ ὑμῶν.

ΟΥΛΑΒΡΥΝ.

Καὶ εἰζεύρετε ἐπίσης, ὑποθέτω, τίνος ὀνόματος ἄξιος εἶναι ὅστις ἐτόλμησε νὰ τὸ γράψῃ;

ΠΡΕΥΑΝ.

Τίνος ὀνόματος; . . . Τὸ ὄνομα εἶναι ὑπογεγραμμένον.

ΟΥΛΑΒΡΥΝ.

Μάλιστα, κύριε· εἶναι ὄνομα ἀνθρώπου τὸν ὅποιον ἠγάπησα ἐκ παιδικῆς μου ἡλικίας καὶ εἰς τὸν ὅποιον εἶχα πλήρη πίστιν, ὁ ὅποιος πάντοτε ὑπῆρξε ὁ ταμίας τῶν κρυφωτέρων τῶν προσφιλεστέρον μου σκέψεων καὶ τὸν ὅποιον τώρα μόνον προδότην καὶ ψευθεῖ φίλον δύναμαι νὰ ὀνομάσω.

ΠΡΕΥΑΝ.

Ἄς παραλείψωμεν τὴν ταυτότητά του, παρακαλῶ.

ΟΥΛΑΒΡΥΝ.

Ὅχι μόνον μὲ ἐπρόδωκε, ἀλλὰ καὶ πρὸς τοῦτο μετεχειρίσθη τὴν φιλίαν μου, τὴν πρὸς αὐτὸν πίστιν μου.

ΠΡΕΥΑΝ.

Ἄς τὴν παραλείψωμεν, σὰς ἰκετεύω.

ΟΥΛΑΒΡΥΝ.

Μήπως θέλετε νὰ περιπαίξετε;

ΠΡΕΥΑΝ.

Ὅχι, κύριε, σὰς ὀρκίζομαι.

ΟΥΛΑΒΡΥΝ.

Τί ἀποκρίνεσθε λοιπὸν διὰ νὰ δικαιολογηθῆ ἢ ἐδῶ διαγωγή σας;

ΠΡΕΥΑΝ.

Δὲν τὴν βλέπω κακὴν.

ΟΥΛΑΒΡΥΝ.

Ἦ! βεβαίως . . . ἐπέτυχε! Καὶ πιθανῶς παραβλέπετε ὡς μικρὰ πράγματα τὴν εὐθύτητα καὶ τὴν εὐσυνειδησίαν τὰ ὅποια οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι . . .

ΠΡΕΥΑΝ.

Σὰς ζητῶ μυριάκις συγγνώμην. Σὰς παρακάλεσα νὰ παραλείψετε ὅλα αὐτά. Ἀπὸ στιγμιαίον πείσμα εἴμπορεῖ νὰ εἰπῇ τις μερικὰ πράγματα, ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ κάμνη κατάχρησιν.

ΟΥΛΑΒΡΥΝ.

Ὅσα καὶ ἂν εἴπω, κύριε, πάντοτε περισσότερον εἶσθε ἄξιος.

ΠΡΕΥΑΝ.

Ἴσως, ἀλλὰ ἤκουσα παρὰ πολλὰ, καὶ ἂν δὲν ἔχετε τίποτε νὰ προσθέσετε. . .

ΟΥΛΑΒΡΥΝ.

Ὅ,τι προσθέτω εἶναι ἀπλοῦστατον. Σὰς ζητῶ λόγον.

ΠΡΕΥΑΝ.

Ἀποποιῶμαι.

ΟΥΛΑΒΡΥΝ.

Ἀποποιεῖσθε; . . . Δὲν ἐπίστευα ὅτι διὰ νὰ σύρῃ τὸ ξίφος ὁ Κ. Πρευὰν ἔπρεπε νὰ προσκληθῆ δις.

ΠΡΕΥΑΝ.

Ἐκτοντάκις, ἂν δὲν θέλῃ νὰ τὸ σύρῃ.

ΟΥΑΛΒΡΥΝ.

Καὶ ποία εἶναι ἡ πρόφρασις τῆς ἀρνήσεως;

ΠΡΕΥΑΝ.

Ἡ πρόφρασις; Καὶ ποία παρακαλῶ, εἶναι ἡ πρόφρασις τῆς εἰδικῆς σας προκλήσεως;

ΟΥΑΛΒΡΥΝ.

Πῶς; μὲ ἀρπάζετε τὴν κόμησσαν. . .

ΠΡΕΥΑΝ.

Μήπως εἴσθε συγγενῆς, ἐραστῆς ἢ σύζυγος ἢ κἄν φίλος τῆς;

ΟΥΑΛΒΡΥΝ.

Εἶμαι . . . ναί, εἶμαι φίλος τῆς, εἰς εἷς ἐκείνων οἵτινες τὴν ἀγαποῦν περισσότερο ἐν τὸν κόσμον τοῦτον, καὶ ἔχω τὸ δικαίωμα. . .

ΠΡΕΥΑΝ.

Μίαν στιγμὴν, παρακαλῶ. Πιθανὸν νὰ ἔδειξα ὅτι μ' ἀρέσει ἡ κόμησσα· ἀλλὰ ἐννοεῖται ὅτι ἐὰν πρέπη διὰ τοῦτο νὰ μονομαχήσω μ' ὅλους τῆς τοὺς φίλους. . .

ΟΥΑΛΒΡΥΝ.

Εἶμαι κἄτι περισσότερο παρά φίλος. . . Ἐπρόκειτο νὰ τὴν νυμφευθῶ. . .

ΠΡΕΥΑΝ.

Καὶ διατί δὲν τὴν ἐνυμφεύσατε; Ποῖος σᾶς ἐμπόδισε;

ΟΥΑΛΒΡΥΝ.

Ποῖος μὲ ἐμπόδιζε ἐν ᾧ ὅλος ὁ ἔρωσ μου, ὅλη ἡ πίστις εἰς τὸν δοθέντα λόγον ἦτο ἀντικείμενον τῶν ἐμπαιγμῶν σας; ἐν ᾧ μὲ ἐβλέπετε χαίροντες πίπτοντα εἰς τὴν παγίδα τὴν ὁποίαν μὲ ἐστήσατε καὶ ἐπαίζετε καθ' ἡμέραν μὲ τὴν ὑπόμονον εὐπιστίαν μου! ἐν ᾧ ἦσθε ἀμφοτέρωθεν σύμφωνοι βεβαίως, καθ' ὃν καιρὸν ἐγὼ μόνος, μόνος μὲ τὸ πάθος μου, μόνος, ἂν ἦναι κἀνεὶς ποτὲ μόνος ὅταν ἀγαπᾷ! . . .

ΠΡΕΥΑΝ.

Ἐπανερχόμεθα εἰς τὸ προοίμιον.

ΟΥΑΛΒΡΥΝ.

Ἐδουάρδε! σὺ μὲ μετεχειρίσθησ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον!

ΠΡΕΥΑΝ.

Ἐνόμιζα, κύριε, ὅτι πρὸ ὀλίγου μὲ εἰδίδετε ἄλλο ὄνομα.

ΟΥΑΛΒΡΥΝ.

Μάλιστα, κύριε, ἔχετε δίκκιον. Μὲ ἐνθυμίζετε τὰς λέξεις μου καὶ ἐπειδὴ δὲν σᾶς ἀρέσει νὰ ἀποκριθῆτε. . .

ΠΡΕΥΑΝ.

Δὲν ἀποκρίνομαι εἰς λόγους ἀσκοπούς, ἀβεβαίους καὶ ἀλόγους.

ΟΥΑΛΒΡΥΝ.

Ἀσκοπούς. Σεῖς ἀποποιεῖσθε τὴν μονομαχίαν.

ΠΡΕΥΑΝ.

Δὲν ἀποποιοῦμαι ἐντελῶς. Ἐρωτῶ μὲ ποῖον δικαίωμα μὲ προσκαλεῖτε.

ΟΥΑΛΒΡΥΝ.

Λοιπὸν ἀφ' οὗ πρέπει. . .

ΠΡΕΥΑΝ.

Ἐννοεῖται, ἐρωτῶ καὶ πάλιν ἐὰν εἴσθε ἀδελφός, ἐρωμένος ἢ σύζυγος τῆς κομήσεως· καὶ ἐὰν δὲν εἴσθε κἀνεὶς ἐξ αὐτῶν θεωρῶ ὡς μηδὲν τοὺς κομπασμούς σας. Δὲν συνειθίζω νὰ σκοτόνομαι μὲ τὸν τυχόντα.

ΟΥΑΛΒΡΥΝ.

Μὲ τὸν τυχόντα, δίκαιε οὐρανέ!

ΠΡΕΥΑΝ.

Αἱ! βεβαίως, τί περισσότερο εἴσθε; οἰκετός, συμφωνῶ· ἀναμφιβόλως εὐχάριστος γνωριμία, τὴν ὁποῖαν ἀπαντᾷ τις ἴσως παρά πολὺ εἰς ὠραίας γυναῖκες, ἐξύπνου, ἐλαφρᾶς, ὀλίγον ἀπίστου, τὸ ὁμολογῶ καὶ φήμης ὀλίγον σκοτεινῆς. . .

ΟΥΑΛΒΡΥΝ.

Τὴν κόμησσαν ἐννοεῖτε;

ΠΡΕΥΑΝ.

Καὶ διὰ τί ὄχι; Καὶ ἐδῶ θὰ μὲ πικρῆτε;

ΟΥΑΛΒΡΥΝ.

Ναί, εἰς τὴν πίστιν μου, παρά πολὺ! Ἰπέφερα τοὺς ψυχροὺς καὶ σκληροὺς ἐμπαιγμούς σας, ἀλλὰ ὑβρίζετε γυναῖκα, τὴν ὁποίαν τιμῶ καὶ τὴν ὁποίαν ἔπρεπε νὰ σέβασθε, ἀφ' οὗ λέγετε ὅτι τὴν ἀγαπᾶτε· ἐλάτε, κύριε, ἄς ἐμβωμεν εἰς τὸ δωμάτιόν τῆς. Δὲν ἔχω, λέγετε, τὸ δικαίωμα νὰ τὴν ὑπερασπίσω· λοιπὸν αὐτὸ τὸ δικαίωμα, τὸ ὅποιον ἔχασα, τὸ ὅποιον μὲ ἤρπαστε, τὸ ὅποιον εἶχα χθές, θὰ τὸ ἐξαναζητήσω ἀπὸ αὐτὴν, ἔστω καὶ διὰ μίαν στιγμὴν καὶ θὰ μὲ τὸ ἀποδώσῃ δὲν ἀμφιβάλλω. Ὅσον ἀπιστος καὶ ἂν ἦναι γνωρίζω τὴν καρδίαν τῆς καὶ μ' ὅλας τῆς τὰς προδοσίας τὴν ἠγάπησα τόσον, ὥστε πρέπει νὰ μ' ἀγαπᾷ ἀκόμη. Ἐπρόκειτο νὰ γίνω σύζυγός τῆς, εἶχα σχεδὸν τὸ δικαίωμα νὰ φέρω τὸν τίτλον αὐτὴν, ἄς μὲ τὸν δανείσῃ ἐν τέταρτον τῆς ὥρας, θὰ μὲ δώσατε τότε λόγον; Ἐλάτε, κύριε, ἄς ἐμβῶμεν ἐδῶ.

Προχωρεῖ διὰ ν' ἀνοίξῃ τὴν θύραν τοῦ δωματίου τῆς Κομήσεως.

ΠΡΕΥΑΝ, ἐμποδίζει αὐτόν.

Εἰπέ με, ἔβρισκε ἐνθυμείσαι ὅτι σήμερον τὸ πρῶτ σὲ παρέβαλα μὲ ὄνον ὁ ὅποτος δὲν τολμᾷ νὰ διαβῇ βυάκιον;

ΟΥΑΛΒΡΥΝ.

Τί σημαίνει αὐτό;

ΠΡΕΥΑΝ.

Αἱ! Ἴδου τὸ βυάκιον, αὐτὴ ἡ θύρα' ἐμπρὸς ὤθησέ την! ἔχρησθη κόπος διὰ νὰ φθάσωμεν.

Ἦθη τὴν θύραν. Εἰσέρχονται ἡ Κόμησσα καὶ ἡ Μαργαρίτα.

ΣΚΗΝΗ ΙΕ΄.

ΠΡΕΥΑΝ, ΟΥΑΛΒΡΥΝ, Η ΚΟΜΗΣΣΑ, ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

ΠΡΕΥΑΝ.

Προχωρήσετε, προχωρήσετε, άπιστε κόμησσα. Ίδου κομφός ιππότης, ο όποιος ζητεί τον τίτλον του συζύγου μόνον δι' έν τέταρτον, ως λέγει, διὰ νά αποκτήση τὸ δικαίωμα νά με στείλῃ εἰς τὸν Ἄδην.

ΟΥΑΛΒΡΥΝ.

Εἶναι δυνατὸν νά ἠπατήθην τόσον ;

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Ἄ ! Θεέ μου ! πόσον ἐφοβήθην !

ΠΡΕΥΑΝ.

Μᾶς ἤκούετε λοιπόν ;

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Ὦ ! ναί.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ.

Ἐχω μεγάλα σφάλματα πρὸς σᾶς κύριε Ουαλβρύν. Ὁ φίλος σας με ἔδωκε κακὴν συμβουλήν καὶ σᾶς ζητῶ συγγνώμην διότι τὴν ἠκολούθησα.

ΠΡΕΥΑΝ.

Ὅχι τόσῳ κακὴν, κυρία. Ὁμολογεῖτε τοῦλάχιστον ὅτι ἐτήρησα τὸν λόγον μου. (Πρὸς τὸν Ουαλβρύν.) Φίλε μου, συγχώρησέ με καὶ σὺ, χάρις εἰς ὅσας ὕβρεις με εἶπες.

ΟΥΑΛΒΡΥΝ.

Ἄ ! Κυρία, εἴμ' ὁ μόνος ἔνοχος διότι ἀμφίβαλα πρὸς στιγμὴν περὶ ὑμῶν.

Φίλει τὴν χεῖρα αὐτῆς.

ΠΡΕΥΑΝ, πρὸς τὴν Μαργαρίταν.

Καὶ ἡμεῖς, Μαριγῶ, συγχωρούμεθα ;

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ.

Ἐὰν συγκατατίθεμαι εἶναι ἀπὸ καλλοσύνην ψυχῆς.

ΠΡΕΥΑΝ.

Καὶ ἐγὼ ἀπὸ ἀπλοῦν οἴκτον . . . Ἐμπρὸς ἄς προσπαθήσωμεν νά παρηγορηθῶμεν διὰ τὴν λύπην τὴν ὁποίαν ἐπροξενήσαμεν ἀμοιβαίως.

(Ἐκ τῶν τοῦ Alfred de Musset)

Σ.